

คำวินิจฉัยที่ ๑๕/๒๕๕๓

เรื่องพิจารณาที่ ๑๔/๒๕๕๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๓

ระหว่าง { นายทะเบียนพรรคการเมือง ผู้ร้อง
พรรคประชาธิปัตย์ ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคประชาธิปัตย์

นายทะเบียนพรรคการเมือง ผู้ร้อง ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๓ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคประชาธิปัตย์ ผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ เนื่องจากปรากฏต่อผู้ร้องว่า ผู้ถูกร้องกระทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๒

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องของผู้ร้อง สรุปได้ดังนี้

ผู้ถูกร้องเป็นพรรคการเมืองตามความในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๙๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ โดยที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๒ บัญญัติให้พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อพัฒนาพรรคการเมืองต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนของการสนับสนุนพรรคการเมืองโดยรัฐและส่วนของการใช้จ่ายของพรรคการเมือง และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป

คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง มีมติในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๓ (๖๙) เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ อนุมัติงบประมาณของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง สนับสนุนพรรคผู้ถูกร้องตามโครงการและแผนงานที่เสนอขอรับการสนับสนุนมา จำนวน ๒๑ โครงการ วงเงิน ๖๘,๗๙๘,๔๐๐ บาท เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคดีนี้มีจำนวน ๒ โครงการ ประกอบด้วย

(๑) โครงการจัดทำป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ริมทางหลวง (บิลล์บอร์ด) วงเงิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๒ ป้าย (ที่ถูกคือ ๑๐ ป้าย)

(๒) โครงการจัดทำแผ่นป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ (ฟิวเจอร์บอร์ด) จำนวน ๑๗๕,๑๑๕ ป้าย (ที่ถูกคือ ๑๐๐,๐๐๐ ป้าย) วงเงิน ๓๗,๙๙๙,๙๕๕ บาท (ที่ถูกคือ ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท) โดยพรรคขอรับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ๑๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท พรรคสมทบ ๑๘,๙๙๙,๙๕๕ บาท (ที่ถูกคือ ๑๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท)

ต่อมาวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๔ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้โอนเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองสนับสนุนพรรคผู้ถูกร้องไตรมาสแรก โดยนำฝากเข้าบัญชีพรรคประชาธิปัตย์ (กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาย่อยกระทรวงการคลัง บัญชีเลขที่ ๐๖๘-๑-๐๓๑๙๙-๙ จำนวนเงิน ๕๕,๗๓๘,๔๐๐ บาท

ผู้ถูกร้องได้มีหนังสือที่ ปชป.๔๘๐๐๐๒๐/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๔ เสนอขอปรับปรุงโครงการและแผนงานของพรรคการเมือง ที่เสนอขอรับการจัดสรรเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองประจำปี ๒๕๕๔ วงเงินดำเนินการโครงการและแผนงานที่ได้รับจัดสรรงบประมาณแล้ว จำนวน ๒ โครงการ คือ โครงการที่ (๑) และโครงการที่ (๒) โดยโครงการที่ (๑) จัดทำป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ริมทางหลวง “บิลล์บอร์ด” จากที่ได้รับจัดสรรงบประมาณเดิมจำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขอปรับลดลง ๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท คงเหลือ

๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท โครงการที่ (๒) จัดทำป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ “ฟิวเจอร์บอร์ด” ได้รับจัดสรรงบประมาณเดิมจำนวน ๑๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขอปรับเพิ่มอีก ๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๒๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยนำเงินที่ขอปรับลดในโครงการที่ (๑) จำนวน ๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท มาเพิ่ม ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้มีหนังสือเวียนด่วนที่สุดที่ ลต ๐๔๐๒/ว๑๑๙ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๔ ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบตามข้อเสนอขอเปลี่ยนแปลงรายการโครงการที่ (๑) และโครงการที่ (๒) เมื่อคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองให้ความเห็นชอบตามที่ผู้ถูกร้องเสนอแล้ว ฝ่ายเลขานุการ ฯ ได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ ลต ๐๔๐๒/ว๑๑๕ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๔ แจ้งผู้ถูกร้องทราบ

เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๔ ผู้ถูกร้องโดยนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคประชาธิปัตย์ในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

คณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับแจ้งจากกรมสอบสวนคดีพิเศษว่า ได้รับคำร้องทุกข์กล่าวโทษกรณีบริษัท ทีพีโอ โพลีน จำกัด (มหาชน) มีพฤติการณ์กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และความผิดตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเมื่อพิจารณาคำร้องทุกข์กล่าวโทษดังกล่าวประกอบกับข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่ปรากฏตามทางการสืบสวนสอบสวนแล้วพบว่ามีส่วนเกี่ยวข้องพาดพิงถึงผู้ถูกร้อง รวม ๒ ข้อกล่าวหา คือ กรณีผู้ถูกร้องได้รับบริจาคเงินและทรัพย์สินอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากบริษัท ทีพีโอ โพลีน จำกัด (มหาชน) ผ่านบริษัท เมชโซอะ บีซิเนส แอนด์ ครีเอชั่น จำกัด โดยทำสัญญาว่าจ้างทำสื่อประชาสัมพันธ์ตามโครงการต่าง ๆ เป็นนิติกรรมอำพราง เพื่อหลีกเลี่ยงการรายงานการรับบริจาคเงินตามที่กฎหมายกำหนด และกรณีผู้ถูกร้องไม่ได้ใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย และจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองไม่ถูกต้องตรงตามความเป็นจริงยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง นอกจากนี้ นายเกียรติอุดม เมนะสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรธานี พรรคเพื่อไทย ได้ยื่นหนังสือขอให้ตรวจสอบและดำเนินการกับผู้ถูกร้องและกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้องใน ๒ ข้อกล่าวหาในทำนองเดียวกัน คือ กรณีผู้ถูกร้องปกปิด ซ่อนเร้น ไม่เปิดเผยการรับเงินสนับสนุนพรรคการเมืองจากบริษัท ทีพีโอ โพลีน จำกัด (มหาชน) โดยใช้วิธีการฟอกเงิน ด้วยการเชิดบริษัท เมชโซอะ บีซิเนส แอนด์ ครีเอชั่น จำกัด เข้าทำสัญญา

อำพรารับจ้างโฆษณา แล้วเบิกเงินค่าจ้างไปมอบและโอนเข้าบัญชีญาติพี่น้องคนใกล้ชิดกับ นายประดิษฐ์ ภัทรประสิทธิ์ และกลุ่มผู้บริหารพรรคการเมืองผู้ถูกร้องเพื่อใช้ทำกิจกรรมทางการเมืองอื่น โดยมีได้จัดทำโฆษณาให้กับบริษัท ทีพีไอ โพลีน จำกัด (มหาชน) ตามสัญญาจ้างแต่ประการใด และกรณีกล่าวหาว่า ผู้ถูกร้องได้รับเงินสนับสนุนดังกล่าวแล้วมิได้นำเงินไปจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ ตามรายการที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่อย่างใด นอกจากนี้ยังได้รับรองงบบุคลากรเงินของผู้ถูกร้องว่าได้ใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนและรายงานงบบุคลากร อันเป็นที่จยยื่นต่อ คณะกรรมการการเลือกตั้ง

เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๒ คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๔๘/๒๕๕๒ ว่า เมื่อมีความปรากฏต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งโดยมีเหตุอันสมควรว่ามีการกระทำใด อันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายดังข้อกล่าวหา เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณา ที่เป็นไปด้วยความรอบคอบและเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย จึงมีมติแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนสอบสวน ในเรื่องดังกล่าว ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๒ ในการประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้ง ครั้งที่ ๑๔๔/๒๕๕๒ ได้พิจารณารายงานของคณะกรรมการสืบสวนสอบสวน แล้วมีมติด้วยคะแนนเสียงข้างมากส่งเรื่องให้ผู้ร้องพิจารณาดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๕ ทั้ง ๒ ข้อกล่าวหา

ผู้ร้องได้มีคำสั่งที่ ๙/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๒ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อให้ดำเนินการตรวจสอบสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการสืบสวนสอบสวน กรณีการกระทำของ พรรคผู้ถูกร้อง ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบได้ดำเนินการตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐานเสนอ ความเห็นต่อผู้ร้อง และผู้ร้องมีความเห็นเสนอต่อประธานกรรมการการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๓ ว่า อาจมีการกระทำตามมาตรา ๙๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรค การเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ เห็นควรรับการพิจารณามีมติของคณะกรรมการ การเลือกตั้งพิจารณาด้วยผ่านประธานกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งประธานกรรมการการเลือกตั้ง ให้นำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้ง

คณะกรรมการการเลือกตั้งได้พิจารณาสรุปข้อเท็จจริงของคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ตลอดจน พยานหลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้วเห็นว่า ผู้ถูกร้องกระทำผิดทั้ง ๒ ข้อกล่าวหา โดยในข้อกล่าวหาที่ ๒ เห็นว่า ผู้ถูกร้องไม่ได้ใช้จ่ายเงินที่ได้รับสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายและจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของ พรรคการเมืองไม่ถูกต้องตรงตามความเป็นจริงยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งอาจเข้าข่ายเป็นการกระทำ ความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๕ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๒ และมาตรา ๘๓ และให้ผู้ร้องแจ้งต่ออัยการสูงสุด เพื่อให้อัยการสูงสุดยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้มี คำสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้องต่อไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๔ (๓) (๔) และมาตรา ๘๕ ทั้ง ๒ ข้อกล่าวหา

ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๓ คณะกรรมการการเลือกตั้งมีมติในการประชุม ครั้งที่ ๔๓/๒๕๕๓ เห็นชอบให้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้ยุบพรรคผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๓ ผู้ร้องจึงยื่น คำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ดังนี้

๑. มีคำสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ ประกอบมาตรา ๖๕ หรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๒ ประกอบมาตรา ๘๓

๒. มีคำสั่งให้ผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้อง ที่ต้องยุบไปเนื่องจาก ไม่ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ ซึ่งเป็นเหตุแห่งการยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ จะขอจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่ หรือเป็นกรรมการบริหารของพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการขอจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่ ตามมาตรา ๘ อีกไม่ได้ ทั้งนี้ ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ผู้ถูกร้องถูกยุบไปตามมาตรา ๖๕ หรือตามมาตรา ๘๒ ซึ่งเป็นเหตุแห่งการยุบพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๓ จะจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่ หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่ อีกไม่ได้ ทั้งนี้ ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ผู้ถูกร้องถูกยุบไปตามมาตรา ๘๓

๓. มีคำสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของกรรมการบริหารพรรคการเมืองผู้ถูกร้อง มีกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรค ตามประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๗ เรื่อง การแก้ไขประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๕ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๙ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๙ ข้อ ๓ หรือให้มีคำสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้อง มีกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรค ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๘

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งรับคำร้องไว้วินิจฉัยตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๗ (๒๐)

ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาพร้อมเอกสารประกอบต่อศาลรัฐธรรมนูญ สรุปได้ดังนี้

๑. ข้อเท็จจริงที่ผู้ร้องนำมาร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญในคดีนี้เป็นข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๔๘ โดยมีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น ซึ่งได้บัญญัติถึงหลักเกณฑ์ขั้นตอนเกี่ยวกับการรับบริจาคเงินหรือเงินสนับสนุนพรรคการเมือง รวมทั้งการแสดงบัญชีรายรับรายจ่ายของพรรคการเมืองไว้โดยเฉพาะ ดังนั้นในการรับเงินบริจาคหรือเงินสนับสนุนจากบุคคลต่าง ๆ และการแสดงบัญชีรายรับรายจ่ายของพรรคการเมืองที่เกิดขึ้นในช่วงดังกล่าว จึงต้องถือปฏิบัติตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ เท่านั้น

๒. ผู้ถูกร้องไม่เคยได้รับเงินจากบริษัท ทีพีโอ โพลีน จำกัด (มหาชน) ผู้ถูกร้องไม่ทราบและไม่เคยเกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหาที่ว่า บริษัท ทีพีโอ โพลีน จำกัด (มหาชน) ได้เข้าทำสัญญากับบริษัท เมชโซอะ บิซิเนส แอนด์ ครีเอชั่น จำกัด เพื่อทำการโฆษณาประชาสัมพันธ์ เป็นเรื่องส่วนตัวของบริษัททั้งสอง และบริษัท เมชโซอะ บิซิเนส แอนด์ ครีเอชั่น จำกัด ไม่เคยมอบเงินที่ได้จากบริษัท ทีพีโอ โพลีน จำกัด (มหาชน) แก่ผู้ถูกร้อง หัวหน้าพรรค หรือกรรมการบริหารพรรคของผู้ถูกร้องในการเลือกตั้งแต่อย่างใด

๓. ในการว่าจ้างนางสาววาสิณี ทองเจือ ทำป้ายโฆษณาการเลือกตั้ง ผู้ถูกร้องซื้อวัสดุสำหรับทำป้ายโฆษณาตามคำร้องขอของนางสาววาสิณี ทองเจือ ซึ่งได้แก่ แผ่นฟิวเจอร์บอร์ด จากบริษัท อีโคพลาสติก จำกัด (ที่ถูกคือ บริษัท อุตสาหกรรมอีโคพลาสติก (ประเทศไทย) จำกัด) เป็นเงิน ๔,๖๙๗,๑๒๘.๘๐ บาท และจากบริษัท ป๊อปปูล่า อินเตอร์พลาสติก จำกัด เป็นเงิน ๑,๒๘๔,๑๖๐.๕๐ บาท และซื้อน้ำหมึกและน้ำมันผสมจากบริษัท วินสัน สกรีน จำกัด เป็นเงิน ๑,๐๑๓,๑๐๒.๒๓ บาท ซึ่งบริษัททั้งสามได้นำวัสดุในการทำป้ายโฆษณาที่ผู้ถูกร้องได้ซื้อและชำระเงินเรียบร้อยแล้วนั้นไปส่งให้แก่ นางสาววาสิณี ทองเจือ และบริษัท เกิดเมฆ แอ๊ดเวอร์ไทซ์িং แอนด์ กรุป จำกัด ดำเนินการทำป้ายโฆษณาหาเสียงให้แก่ผู้ถูกร้องเสร็จเรียบร้อยเป็นจำนวนถูกต้องตรงกับที่ผู้ถูกร้องได้แจ้งบัญชีค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งทุกประการ โดยบริษัท เกิดเมฆ แอ๊ดเวอร์ไทซ์িং แอนด์ กรุป จำกัด และนางสาววาสิณี ทองเจือ ได้รับเงินค่าจ้างทำป้ายจากผู้ถูกร้อง เป็นเงิน ๒,๑๕๔,๑๐๘,๖๐ บาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) เมื่อรวมค่าจ้างทำป้ายและค่าวัสดุในการทำป้ายจึงเป็นเงินทั้งสิ้น ๙,๑๔๘,๕๐๐.๑๓ บาท

๔. ผู้ถูกร้องได้ว่าจ้างบริษัท เมซโซอะ บีซิเนส แอนด์ ครีเอชั่น จำกัด ทำป้ายฟิวเจอร์บอร์ด เป็นเงินค่าจ้าง จำนวน ๒๓,๙๘๖,๗๒๕ บาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) ซึ่งบริษัท เมซโซอะ บีซิเนส แอนด์ ครีเอชั่น จำกัด ได้จัดทำและส่งมอบป้ายโฆษณาดังกล่าวให้กับผู้ถูกร้องครบถ้วน ผู้ถูกร้องจึงได้จ่ายเงินค่าจ้างหลังหักภาษีแล้วเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๘ เป็นจำนวนเงิน ๒๓,๓๑๔,๒๐๐ บาท ซึ่งผู้ถูกร้องได้ใช้เงินที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง มีเงินที่ได้รับจากบริษัท ทีพีไอ โพลีน จำกัด (มหาชน) ตามคำกล่าวหาของผู้ร้อง ส่วนเมื่อบริษัท เมซโซอะ บีซิเนส แอนด์ ครีเอชั่น จำกัด ได้รับเงินค่าจ้างจากผู้ถูกร้องไปแล้ว จะนำเงินส่วนนี้ไปจ่ายให้กับใคร ด้วยมูลหนี้อะไร ผู้ถูกร้องไม่ทราบ และไม่รู้ถึงมูลหนี้หนี้ เพราะเป็นเรื่องส่วนตัวของบริษัท เมซโซอะ บีซิเนส แอนด์ ครีเอชั่น จำกัด กับบุคคลภายนอก ผู้ถูกร้องไม่เคยได้รับเงินจากบุคคลเหล่านั้นมาใช้ในการเลือกตั้งแต่อย่างใด

๕. ผู้ถูกร้องได้จัดทำโครงการและแผนงานในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองต่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๕๗ โดยมีโครงการตามแผนงานการใช้จ่ายในการเลือกตั้งที่เกี่ยวกับคดีนี้ ๒ โครงการ และคณะกรรมการ

กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๓(๖๙) เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ อนุมัติงบประมาณตามโครงการและแผนงานดังกล่าว

ต่อมาคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ออเงินสนับสนุนในไตรมาสแรก เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๔ โดยนำฝากเข้าบัญชีพรรคประชาธิปัตย์ (กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง) เลขที่ ๐๖๘-๑๐๓๑๙๙-๙ จำนวน ๕๕,๗๓๘,๕๐๐ บาท ซึ่งรวมทั้ง ๒ โครงการดังกล่าวด้วย และเมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๔ ผู้ถูกร้องได้ออเงินจำนวน ๔๓,๗๙๘,๕๐๐ บาท จากบัญชีดังกล่าวเข้าบัญชีเงินฝากพรรคประชาธิปัตย์เพื่อการเลือกตั้งฯ เลขที่ ๐๖๘-๖-๐๐๒๕๔-๗ ธนาคารกรุงไทย (ที่ถูกคือธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)) สาขาย่อยกระทรวงการคลัง

วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๔ ผู้ถูกร้องได้มีหนังสือขอปรับปรุงโครงการที่ (๑) โครงการจัดทำป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ริมทางหลวง (บิลด์บอร์ด) และโครงการที่ (๒) โครงการจัดทำป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ (ฟิวเจอร์บอร์ด) โดยนำเงินที่ขอปรับลดจากโครงการที่ (๑) จำนวน ๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท มาเพิ่มในโครงการที่ (๒) คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองเห็นชอบให้ผู้ถูกร้องเปลี่ยนแปลงโครงการ และมีหนังสือลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๔ แจ้งให้ผู้ถูกร้องทราบ

ผู้ถูกร้องได้เตรียมการเลือกตั้งล่วงหน้าเช่นเดียวกับพรรคการเมืองอื่น เพื่อรองรับการเลือกตั้ง ประกอบกับเมื่อคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้อนุมัติโครงการแผนงานเพื่อการเลือกตั้งตั้งแต่วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ผู้ถูกร้องจึงได้ติดต่อผู้ที่จะดำเนินการตามโครงการและแผนงานในการเลือกตั้งไว้ล่วงหน้า ในการที่บุคคลภายนอกเข้ารับงานโฆษณาประชาสัมพันธ์กับพรรคการเมืองนั้น อาศัยความไว้นื้อเชื่อใจกันเป็นสำคัญ ผู้ถูกร้องต้องเตรียมหาบุคคลที่เชื่อว่าสามารถดำเนินงานได้ทันตามที่ผู้ถูกร้องกำหนด การที่ผู้ถูกร้องเตรียมการจัดทำป้ายไว้ก่อนจึงไม่ใช่เป็นเรื่องผิดปกติ แต่ประการใด เมื่อผู้ถูกร้องมีเงินงบประมาณจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ผู้ถูกร้องจึงได้จัดเตรียมเพื่อให้เอกชนในกรณีนี้คือ บริษัท เมชโซอะ บิซิเนส แอนด์ ครีเอชั่น จำกัด และบริษัทเอกชนรายอื่น ๆ จัดเตรียมป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ (ฟิวเจอร์บอร์ด) ในวงเงินจำนวนดังกล่าวนี้ ซึ่งผู้ถูกร้องก็ทราบภายหลังว่า บริษัท เมชโซอะ บิซิเนส แอนด์ ครีเอชั่น จำกัด ได้เตรียมการจัดทำป้ายด้วยการจัดหาวัสดุและอุปกรณ์ที่จำเป็นไว้ล่วงหน้าตั้งแต่นั้นแล้วเช่นกัน และในเวลาต่อมาผู้ถูกร้องได้ว่าจ้างให้จัดทำเพิ่มเติมอีกในวงเงิน ๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่คาดว่าจะได้รับเพิ่มขึ้นจากการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโครงการอีกด้วย เมื่อกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้ออเงินให้ผู้ถูกร้อง

ในวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๔ จึงได้จ่ายเงินให้บริษัท เมซโซอะ บิซิเนส แอนด์ ครีเอชั่น จำกัด ในวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๔ จึงมิใช่เรื่องผิดปกติ เพราะต้องจัดทำและส่งป้ายประชาสัมพันธ์ให้ผู้สมัครทั่วประเทศ ซึ่งต้องใช้เวลาในการขนส่งและการติดตั้งตามสถานที่ต่าง ๆ ด้วย

นอกจากนี้การใช้เงินของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองนั้น ผู้ถูกร้องได้รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ในรอบปี ๒๕๕๔ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๔ ต่อมาคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบการใช้จ่ายเงินตามโครงการที่ผู้ถูกร้องได้รับการสนับสนุนในปี ๒๕๕๔ และมีมติว่าผู้ถูกร้องได้ดำเนินการทุกอย่างเป็นไปตามระเบียบถูกต้องแล้ว จึงได้ยุติการสอบสวนเรื่องนี้ ปรากฏตามหนังสือที่ ลต (ทพบ) ๐๔๐๒/๗๒๑๒ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๐ การกระทำของผู้ถูกร้องจึงมิได้ทำผิดระเบียบ หากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง เห็นว่าเสียหายหรือผิดระเบียบ ก็สามารถสั่งให้ผู้ถูกร้องชดใช้เงินคืนได้อยู่แล้ว ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๓ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๓

๖. ในการเสนอแผนงานโครงการเพื่อขอรับการจัดสรรเงินสนับสนุนพรรคการเมือง ในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ ที่หัวหน้าพรรคผู้ถูกร้องได้มีหนังสือขอรับการจัดสรรเงินสนับสนุนพรรคการเมืองเมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๓ ได้ระบุขนาดของป้ายฟิวเจอร์บอร์ดไว้ว่าเป็นป้ายพลาสติก PP กว้าง ๑.๓๐ เมตร สูง ๒.๔๐ เมตร พิมพ์ประชาสัมพันธ์นโยบายของพรรคสำหรับเผยแพร่ในกรุงเทพมหานคร และทุกภาคทั่วประเทศ แต่ในการอนุมัติของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองนั้นมิได้ระบุขนาดของป้ายฟิวเจอร์บอร์ดไว้ โดยระบุเพียงจำนวนป้ายไว้เท่านั้น และเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ ได้มีการประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการการเลือกตั้งและตัวแทนพรรคการเมือง โดยในขณะนั้นยังมิได้มีการกำหนดราคาเฉลี่ยของป้ายฟิวเจอร์บอร์ดแต่อย่างใด ต่อมา มีการประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการการเลือกตั้งกับหัวหน้าพรรคการเมืองอีกครั้งหนึ่งในวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๔ โดยในครั้งนั้ระบุราคาค่าฟิวเจอร์บอร์ดขนาด ๑.๒๐ เมตร คูณ ๒.๔๐ เมตร ที่มีการพิมพ์ข้อความราคาแผ่นละ ๓๐๐ บาท อย่างไรก็ตาม ในการเลือกตั้งเมื่อปี ๒๕๕๔ ยังไม่มีระเบียบของคณะกรรมการการเลือกตั้งเรื่องขนาดของป้ายฟิวเจอร์บอร์ดไว้ ส่วนกรณีขนาดป้ายตามใบสำคัญรับเงินของบริษัท เมซโซอะ บิซิเนส แอนด์ ครีเอชั่น จำกัด ที่ระบุขนาด ๑.๒๐ เมตร

คูณ ๒.๔๐ เมตร เป็นความผิดพลาดของผู้จัดทำใบสำคัญรับเงิน โดยขนาดป้ายที่ทำจริงและมีการส่งมอบให้ผู้ถูกร้องเป็นขนาด ๑.๓๐ เมตร คูณ ๒.๔๐ เมตร ตรงตามแบบคำขอรับการสนับสนุนงบประมาณของคณะกรรมการการเลือกตั้งทุกประการ

๗. คำขอของผู้ร้องที่ขอให้มีการสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง จากพยานหลักฐานจะเห็นว่าหัวหน้าพรรค กรรมการบริหารพรรค ของผู้ถูกร้อง ไม่ได้กระทำความผิด และไม่มีส่วนรู้เห็นถึงการกระทำตามข้อกล่าวหา ประกอบกับในกรณีที่หากมีการกระทำอันเป็นการต้องห้ามดังกล่าว ศาลรัฐธรรมนูญอาจใช้ดุลพินิจสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารของพรรคการเมืองหรือไม่ก็ได้ โดยพิจารณาถึงพฤติการณ์และความร้ายแรงของการกระทำในแต่ละกรณีไป มิใช่บทสันนิษฐานเด็ดขาดของกฎหมายที่ให้ถือว่าเมื่อพรรคการเมืองกระทำผิดแล้ว หัวหน้าพรรคการเมืองหรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองต้องเป็นผู้ร่วมกระทำผิด หรือรู้เห็น ปล่อยปละละเลย หรือทราบถึงการกระทำดังกล่าวแล้วมิได้ยับยั้ง หรือแก้ไขการกระทำผิดดังกล่าว หรือต้องร่วมรับผิดชอบพรรคการเมืองดังกล่าวด้วย

ผู้ถูกร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยคำร้องของผู้ร้อง

ก่อนการไต่สวนผู้ถูกร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหาข้อกฎหมายโดยมีเนื้อความสรุปได้ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ วรรคสอง ได้บัญญัติเกี่ยวกับผู้ที่มีอำนาจทำความเห็นในการยุบพรรคการเมืองไว้ คือ นายทะเบียนพรรคการเมืองเท่านั้นที่มีอำนาจวินิจฉัยว่ามีเหตุสมควรจะยุบพรรคการเมืองตามที่ถูกร้องเรียนได้หรือไม่ เช่นเดียวกับที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๗ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๕ คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่มีอำนาจทำความเห็นในเรื่องดังกล่าวนี้ได้ คณะกรรมการการเลือกตั้งเพียงแต่มีหน้าที่ให้ความเห็นชอบให้นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้มีคำสั่งยุบพรรคการเมืองเท่านั้น

จากข้อเท็จจริงตามคำร้องเป็นการดำเนินการข้ามขั้นตอนและมีได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายบัญญัติไว้ ย่อมส่งผลให้การทำความเห็นและการลงมติของคณะกรรมการการเลือกตั้งในเรื่อง

ดังกล่าวขัดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ ผู้ร้องจึงไม่มีอำนาจร้องขอต่อศาลรัฐธรรมนูญให้มีคำสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้องได้ แม้ว่า ประธานกรรมการการเลือกตั้งจะได้เข้าร่วมประชุมร่วมกับคณะกรรมการการเลือกตั้งในวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๓ ดังกล่าวข้างต้น แต่ก็เป็นการประชุมในฐานะที่เป็นกรรมการการเลือกตั้งคนหนึ่งเท่านั้น มิใช่ในฐานะของนายทะเบียนพรรคการเมือง ในประเด็นข้อกฎหมายนี้ ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยไว้เป็นบรรทัดฐานแล้ว ดังปรากฏในคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑ - ๒/๒๕๕๐ และคำวินิจฉัยที่ ๓ - ๕/๒๕๕๐

ด้วยเหตุผลดังกล่าว มติของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ให้ยุบพรรคผู้ถูกร้องจึงไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ ย่อมส่งผลให้ผู้ร้องไม่มีอำนาจยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคผู้ถูกร้องเป็นคดีนี้ได้

๒. ผู้ร้องไม่มีอำนาจสืบสวนสอบสวนและไม่มีอำนาจยื่นคำร้องเป็นคดีนี้ เพราะไม่ได้ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ กล่าวคือ ข้อกล่าวหาของผู้ร้องเป็นการกล่าวหาว่ามีการใช้เงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองไม่ถูกต้อง ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๐ บัญญัติให้ถือเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ดังนั้น ต้องร้องคัดค้านภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง กรณีข้อกล่าวหาของผู้ร้องก็เช่นเดียวกัน แม้อ้างว่ามีเหตุอันควรสงสัย ก็ต้องยกขึ้นพิจารณาสืบสวนสอบสวนภายในเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ส่วนเมื่อสอบสวนแล้วผลการพิจารณาจะใช้เวลาเท่าไรก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง

นอกจากนี้คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของปี ๒๕๔๘ มีความถูกต้องและมีมติให้ยุติการสอบสวนแล้ว และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้เสนอผลการตรวจสอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๔๘ ให้แก่คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบเรียบร้อยแล้วในการประชุม ครั้งที่ ๖๑/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ซึ่งที่ประชุมได้รับทราบรายงานดังกล่าว หากจะอ้างว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งมีเหตุอันควรสงสัยเกิดขึ้นเอง ก็ต้องกระทำภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันเช่นเดียวกัน ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้ร้องจึงไม่มีอำนาจสืบสวนสอบสวนและไม่มีอำนาจยื่นคำร้องในคดีนี้

ผู้ร้องยื่นคำร้องคัดค้านคำร้องขอให้วินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหาข้อกฎหมายของผู้ถูกร้องสรุปได้ ดังนี้

๑. เมื่อกรมสอบสวนคดีพิเศษและนายเกียรติอุดม เมนะสวัสดิ์ ได้แจ้งเหตุต่อผู้ร้อง เป็นกรณีปรากฏต่อผู้ร้อง ซึ่งผู้ร้องพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณาที่เป็นไปด้วยความรอบคอบและเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงเห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยเรื่องคัดค้านและปัญหาหรือข้อโต้แย้ง คณะที่ ๑๐ เป็นคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาของผู้ร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๕

ต่อมาวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๒ คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณารายงานการสืบสวนสอบสวนแล้ว เห็นว่า นายประพันธ์ นัยโกวิท ผู้สั่งให้นำความเห็นคณะกรรมการสืบสวนสอบสวนเข้ารับการพิจารณาจากคณะกรรมการการเลือกตั้งมีให้นายทะเบียนพรรคการเมือง ประกอบกับกรณีดังกล่าวว่านายทะเบียนพรรคการเมืองยังมีได้ให้ความเห็น จึงมีชอบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๕ คณะกรรมการการเลือกตั้งเสียงข้างมากจึงมีมติให้ส่งเรื่องให้ผู้ร้องพิจารณาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๕ ทั้ง ๒ ประเด็นข้อกล่าวหา ก่อน หลังจากนั้น ผู้ร้องมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อให้คณะกรรมการดังกล่าวตรวจสอบสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการวินิจฉัยเรื่องคัดค้านและปัญหาหรือข้อโต้แย้ง คณะที่ ๑๐ ต่อมาเมื่อคณะกรรมการตรวจสอบดังกล่าวได้เสนอความเห็นต่อผู้ร้อง ผู้ร้องพิจารณาแล้วมีความเห็นให้นำสู่การพิจารณาที่มีมติของคณะกรรมการการเลือกตั้งด่วนโดยผ่านประธานกรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๓ มีมติเอกฉันท์ให้ยุบพรรคผู้ถูกร้อง โดยเสียงข้างมากให้ผู้ร้องแจ้งต่ออัยการสูงสุดพร้อมด้วยหลักฐานเพื่อให้อัยการสูงสุดยื่นคำร้องเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้องต่อไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๕ ทั้ง ๒ ข้อกล่าวหา ซึ่งในการพิจารณาครั้งนี้ กรณีข้อกล่าวหาที่ ๒ กรรมการการเลือกตั้งเสียงข้างน้อย ๒ เสียง ซึ่งประธานกรรมการการเลือกตั้งหรือนายทะเบียนพรรคการเมือง เป็นหนึ่งในสองเสียงที่มีความเห็นในข้อกล่าวหาที่ ๒ มีความเห็นให้นำนายทะเบียนพรรคการเมืองโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งยื่น

คำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ วรรคสอง

ต่อมาเมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าผู้ร้องมีความเห็นกรณีข้อกล่าวหาที่ ๒ ดังกล่าว จึงเป็นประเด็นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะต้องพิจารณาเพิ่มเติมในข้อกล่าวหาที่ ๒ ว่า กรณีต้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ นอกเหนือจากมาตรา ๙๔ และมาตรา ๙๕ ด้วยหรือไม่ ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าการเห็นของประธานกรรมการการเลือกตั้งหรือนายทะเบียนพรรคการเมืองเป็นการให้ความเห็นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ วรรคสอง และเพื่อให้การดำเนินการครบถ้วนตามมูลกรณีที่ทำผิดและตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ในการประชุมครั้งที่ ๔๓/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๓ เห็นชอบตามความเห็นของผู้ร้อง เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๓ ให้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้ยุบพรรคผู้ถูกร้องด้วยอีกทางหนึ่ง

ดังนั้น กรณีที่นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ ประธานกรรมการการเลือกตั้งได้ลงมติ เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๓ ในข้อกล่าวหาที่ ๒ ว่าผู้ถูกร้องกระทำความผิดและให้ยื่นคำร้องให้ยุบพรรคตามมาตรา ๙๓ วรรคสอง ถือเป็นความเห็นของนายทะเบียนพรรคการเมืองด้วย ดังนั้น การพิจารณาในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๓ แล้วคณะกรรมการการเลือกตั้งมีความเห็นเป็นเอกฉันท์ให้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญกรณีผู้ถูกร้องฝ่าฝืนมาตรา ๘๒ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้องนั้นเป็นการปฏิบัติที่ชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ วรรคสอง แล้ว

๒. มูลคดีนี้เป็นเรื่องการใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองไม่ถูกต้องและการจัดส่งรายงานการใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง อันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๒ ซึ่งเป็นเหตุแห่งการยุบพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ หรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ หากใช้เป็นกรณีการคัดค้านค่าใช้จ่าย

ในการเลือกตั้งตามที่ถูกร้องกล่าวอ้างไม่ ดังนั้น จึงไม่อยู่ในเงื่อนไขที่จะต้องยื่นคำคัดค้านภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันประกาศการเลือกตั้ง ตามมาตรา ๙๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ หรือมาตรา ๑๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบกับกรณีที่มีการใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง โดยไม่ชอบหรือไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงนั้น ไม่มีกำหนดอายุความ หากเมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งพบเหตุหรือมีความปรากฏ หรือมีการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับคณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งย่อมสามารถหยิบยกขึ้นพิจารณาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๒ และตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๖ (๕) ได้

ทางใต้สวน ผู้ร้องนำสืบว่า ผู้ถูกร้องได้ใช้จ่ายเงินและจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ๒ รายการ คือ

รายการที่ ๑ กรณีใบสำคัญจ่ายค่าจัดทำป้ายของบริษัท เกิดเมฆ แอ็ดเวอร์ไทซิง แอนด์ กรุป จำกัด ซึ่งผู้ถูกร้องสั่งจ่ายเช็คเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๘ จำนวน ๒,๐๙๓,๗๑๓.๐๔ บาท สืบเนื่องจากประมาณเดือนกันยายน ๒๕๔๗ ก่อนที่จะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป นางสาววาศินี ทองเจือ โดยการชักชวนของนายสุชาติ เกิดเมฆ ไปติดต่อนายนิพนธ์ บุญญามณี เพื่อขอรับจ้างจัดทำป้ายโฆษณาหาเสียงให้กับผู้ถูกร้อง ต่อมานายนิพนธ์ บุญญามณี ได้แจ้งว่าที่ประชุมพรรคผู้ถูกร้องตกลงว่าจ้างนางสาววาศินี ทองเจือ จัดทำป้ายฟิวเจอร์บอร์ดเพื่อประชาสัมพันธ์นโยบายพรรค จำนวน ๕ แบบ ๆ ละ ๑๐,๐๐๐ แผ่น รวมจำนวน ๕๐,๐๐๐ แผ่น ราคาแผ่นละ ๑๘๐ บาท ขนาดป้าย ๑.๒๐ เมตร คูณ ๒.๔๐ เมตร สำหรับแจกจ่ายในพื้นที่ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออกบางส่วน เป็นการจ้างเหมารวมค่าแรงและค่าวัสดุอุปกรณ์ ซึ่งไม่ได้ทำสัญญาเป็นลายลักษณ์อักษร โดยผู้ถูกร้องจะจ่ายค่าจ้างเป็นเงินสดล่วงหน้าเป็นงวด ๆ และในการจัดทำป้ายดังกล่าว นางสาววาศินี ทองเจือ ระบุว่าไม่ได้เป็นผู้ทำป้ายด้วยตัวเอง แต่ได้ว่าจ้างช่วงบริษัทอื่นต่ออีก ๕ ราย ในราคาแผ่นละประมาณ ๔๐ - ๕๐ บาท ประกอบด้วยบริษัท เกิดเมฆ แอ็ดเวอร์ไทซิง แอนด์ กรุป จำกัด จำนวน ๑๐,๐๐๐ แผ่น เป็นเงินทั้งสิ้น ๔๐๐,๐๐๐ - ๕๐๐,๐๐๐ บาท บริษัท ลักกี้วัน จำกัด บริษัท ฐิติกาญจน์ ดีไซน์ จำกัด

นายกฤษพล หรือเฮียตัว และนายสาธิต รายละ ๑ แบบ ๆ ละ ๑๐,๐๐๐ แผ่น โดย นางสาววาสิณี ทองเจือ นำเงินค่าจ้างล่วงหน้าที่ได้รับจากนายธงชัย คลศรีชัย ไปซื้อวัสดุจากบริษัท ป็อบปูล่า อินเทอร์เน็ต จำกัด บริษัท อุตสาหกรรมอีโค่พลาสติก (แห่งประเทศไทย) จำกัด และบริษัท วินสันสกριν จำกัด และจ่ายค่าจ้างให้กับผู้รับช่วงดังกล่าว สำหรับป้ายที่โรงงานผลิตจะมีขนาดความหนา ๓ มิลลิเมตร ความกว้าง ๑.๓๐ เมตร และความยาว ๒.๔๕ เมตร แต่เวลาทำงานจะใช้พื้นที่แค่ ๑.๒๐ เมตร คูณ ๒.๔๐ เมตร โดยไม่มีการตัดป้ายให้เหลือขนาดตามที่จะใช้แต่อย่างใด เมื่อผู้รับช่วงงานจัดทำป้ายเสร็จและส่งป้ายให้แล้ว นางสาววาสิณี ทองเจือ ได้ว่าจ้างรถบรรทุกเพื่อทยอยส่งไปตามจุดต่าง ๆ ตามที่นายธงชัย คลศรีชัย แจ้ง ตั้งแต่ปลายเดือนตุลาคม ๒๕๕๗ จนกระทั่งทำงานและส่งมอบงานทั้งหมดปลายเดือนพฤศจิกายน ถึงประมาณกลางเดือนธันวาคม ๒๕๕๗ โดยนางสาววาสิณี ทองเจือ ได้ทำใบค่าจ้างส่งของ แล้วนำมาเรียกเก็บเงินจากผู้ถูกร้องแยกเป็นค่าใช้จ่ายอีกส่วนหนึ่งไม่รวมกับค่าจ้างที่ได้ตกลงกันไว้ ซึ่งป้ายที่จัดส่งจำนวนทั้งสิ้น ๔๙,๙๔๐ แผ่น และค่าขนส่งเป็นเงินจำนวน ๒๒๓,๘๐๐ บาท

ต่อมาประมาณกลางเดือนธันวาคม ๒๕๕๗ นายธงชัย คลศรีชัย แจ้งให้นางสาววาสิณี ทองเจือ ทราบว่า ผู้ถูกร้องต้องการใบเสร็จค่าจ้างทำป้ายเพื่อนำไปแสดงค่าใช้จ่ายในทางบัญชีของผู้ถูกร้อง ซึ่งนางสาววาสิณี ทองเจือ เห็นว่า การออกใบเสร็จดังกล่าวผิดไปจากข้อตกลงเดิม เนื่องจากนางสาววาสิณี ทองเจือ จะต้องรับภาระในส่วนของภาษีหัก ณ ที่จ่าย ร้อยละ ๓ หลังจากที่ได้ตัดราคาต่อหน่วยลงมาต่ำที่สุดตามที่ตกลงกันไว้เดิมแล้ว ในการประกอบธุรกิจทั่วไปผู้รับจ้างทำของจะนำภาระภาษีดังกล่าวรวมไว้ในราคาคำนวณส่วนต้นทุน ทำให้ผู้ถูกร้องไม่อาจว่าจ้างนางสาววาสิณี ทองเจือ จัดทำป้ายในราคาดังกล่าวได้ นายธงชัย คลศรีชัย จึงได้กำหนดแนวทางการออกใบเสร็จรับเงินให้นางสาววาสิณี ทองเจือ ไปดำเนินการเพื่อที่ผู้ถูกร้องไม่ต้องรับภาระจ่ายเพิ่มในส่วนที่เกินกว่าที่ตกลงไว้ โดยให้แยกการออกใบเสร็จรับเงินเป็น ๒ กรณี คือ (๑) ใบเสร็จรับเงินค่าวัสดุในการจัดทำป้าย ให้แยกบิลรายการค่าวัสดุในการจัดทำป้ายที่ชำระไว้ก่อนหน้าแล้วออกจากยอดจ้างเหมาทั้งหมด และให้ผู้จำหน่ายวัสดุออกใบเสร็จรับเงินให้กับผู้ถูกร้องโดยตรง ประกอบด้วย ใบเสร็จรับเงินของบริษัท ป็อบปูล่า อินเทอร์เน็ต จำกัด ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๘ ค่าแผ่นพีวีเจอร็อบอร์ด ขนาด ๑.๓๐ เมตร คูณ ๒.๔๕ เมตร จำนวน ๘,๘๙๐ แผ่น ราคาแผ่นละ ๑๓๕ บาท เป็นเงินจำนวน ๑,๒๘๔,๑๖๐.๕๐ บาท ใบเสร็จรับเงินของบริษัท อุตสาหกรรมอีโค่พลาสติก (แห่งประเทศไทย) จำกัด ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๗

ค่าแผ่นฟิวเจอร์บอร์ด จำนวน ๓๓,๗๖๘ แผ่น ราคาแผ่นละ ๑๓๐ บาท เป็นเงินจำนวน ๔,๖๙๗,๑๒๘.๘๐ บาท และใบเสร็จรับเงินบริษัท วินสันสกριν จำกัด ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๔ ค่าหมึกสกรีนและน้ำมันพิมพ์ป้ายฟิวเจอร์บอร์ด เป็นเงินจำนวน ๑,๐๑๓,๑๐๒.๒๓ บาท โดยระบุผู้ถูกร้องเป็นผู้ซื้อทั้งสามฉบับ และ (๒) ใบเสร็จรับเงินค่าแรงงานในการจัดทำป้าย จำนวน ๕๐,๐๐๐ แผ่น ค่าแรงแผ่นละ ๔๐ - ๕๐ บาท ตามใบเสร็จรับเงินของบริษัท เกิดเมฆ แอ็ดเวอร์ไทซิง แอนด์ กรุป จำกัด ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๔ ค่าทำป้ายฟิวเจอร์บอร์ด เป็นเงินจำนวน ๒,๑๕๔,๑๐๘.๖๐ บาท โดยระบุผู้ถูกร้องเป็นผู้ซื้อ

ภายหลังเมื่อนางสาววาศินี ทองเจือ นำใบเสร็จรับเงินดังกล่าวไปมอบให้นายธงชัย คลศรีชัย นางสาววาศินี ทองเจือ ได้รับเช็คของผู้ถูกร้องฉบับลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๔ จำนวน ๓ ฉบับ ประกอบด้วย (๑) เช็คสั่งจ่ายค่าแผ่นฟิวเจอร์บอร์ดให้บริษัท ป็อบปูล่า อินเตอร์พลาส จำกัด เป็นเงินจำนวน ๑,๒๘๔,๑๖๐.๕๐ บาท ซึ่งบริษัทได้ออกใบส่งของลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ ระบุยอดเงินเดียวกัน (๒) เช็คสั่งจ่ายค่าแผ่นฟิวเจอร์บอร์ดให้บริษัท อุตสาหกรรมอีโคพลาส (ประเทศไทย) จำกัด เป็นเงินจำนวน ๔,๖๙๗,๑๒๘.๘๐ บาท ซึ่งบริษัทได้ออกใบส่งสินค้า ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๗ ระบุยอดเงินเดียวกัน และ (๓) เช็คสั่งจ่ายค่าทำป้ายฟิวเจอร์บอร์ดให้บริษัท เกิดเมฆ แอ็ดเวอร์ไทซิง แอนด์ กรุป จำกัด เป็นเงินจำนวน ๒,๐๙๓,๗๑๓.๐๔ บาท และเช็คฉบับลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๔ สั่งจ่ายค่าหมึกสกรีนและน้ำมันพิมพ์ป้ายฟิวเจอร์บอร์ด ให้บริษัท วินสันสกริน จำกัด เป็นเงินจำนวน ๑,๐๑๓,๑๐๒.๒๓ บาท ซึ่งบริษัทได้ออกใบส่งสินค้าจำนวน ๑๔ ฉบับ ระหว่างวันที่ ๒ - ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๗

รายการที่ ๒ กรณีใบสำคัญจ่ายค่าจัดทำป้ายของบริษัท เมชโซอะ บีซิเนส แอนด์ ครีเอชั่น จำกัด ซึ่งผู้ถูกร้องสั่งจ่ายเช็คเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๔ จำนวน ๒๓,๓๑๔,๒๐๐ บาท นั้น เป็นเช็คที่ผู้ถูกร้องจ่ายให้กับบริษัท เมชโซอะ บีซิเนส แอนด์ ครีเอชั่น จำกัด เป็นค่าทำป้ายฟิวเจอร์บอร์ด โดยไม่มีสัญญาจ้างและมีได้มีการทำธุรกิจกันจริง เป็นเพียงการส่งจ่ายเงินออกจากบัญชีของผู้ถูกร้อง เพื่อเป็นพยานหลักฐานการตรวจสอบว่าผู้ถูกร้องได้จ่ายเงินออกมาให้บริษัทโฆษณาประชาสัมพันธ์ และสอดคล้องกับใบเสร็จรับเงินที่ผู้ถูกร้องกำหนดให้บริษัท เมชโซอะ บีซิเนส แอนด์ ครีเอชั่น จำกัด โดยนายคณาปติ หรือประจวบ สังขาว ออกให้เพื่อนำไปใช้เป็นพยานหลักฐานการจ่ายเงิน ทั้งนี้ การสั่งจ่ายเช็คเป็นค่าจ้างทำป้ายจำนวนดังกล่าวเป็นไปตามความประสงค์ของผู้ใหญ่ของพรรคผู้ถูกร้อง

เมื่อนายคณาปติ หรือประจวบ สังขาร ได้รับเช็ค ก็นำเงินเข้าบัญชีธนาคารของบริษัท เมชไฮอะ บิซิเนส แอนด์ ครีเอชั่น จำกัด ในวันเดียวกัน หลังจากนั้น นายคณาปติ หรือประจวบ สังขาร ได้ออนเงินดังกล่าวให้กับบุคคลต่าง ๆ ตามคำสั่งของนายธงชัย คลศรีชัย แล้วเบิกเป็นเงินสดนำมาให้ผู้ถูกร้อง โดยบริษัท เมชไฮอะ บิซิเนส แอนด์ ครีเอชั่น จำกัด จะนำรายการส่งจ่ายเช็คให้กับบุคคล มาบันทึกบัญชีว่าเป็นการส่งจ่ายเงินค่าจ้างเหมาบริการให้กับบริษัท ชัยชวโรจน์ จำกัด บริษัท พีจีซี อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด และห้างหุ้นส่วนจำกัด สินวัฒนาเอเชียเอนเตอร์ไพรส์ เพื่อสร้าง พยานหลักฐานให้ดูเหมือนมีการประกอบการจริง และนำหลักฐานดังกล่าวไปจัดทำ ภ.ง.ด. ๕๓ เพื่อหักภาษี ณ ที่จ่าย จัดส่งต่อกรมสรรพากร ซึ่งบริษัททั้งสามเป็นบริษัทที่กรมสรรพากรและเจ้าหน้าที่ สรรพากรผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบผลประกอบการของบริษัทดังกล่าวในช่วงปี ๒๕๔๗ - ๒๕๔๘ ให้การยืนยันว่า บริษัททั้งสามไม่มีการประกอบการจริงและถูกสั่งเพิกถอนการออกใบกำกับภาษี โดยไม่ต้องสอบยืนยันดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

นอกจากนายคณาปติ หรือประจวบ สังขาร จะดำเนินการถอนและโอนเงินดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังรับจ้างทำป้ายหาเสียงให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคผู้ถูกร้อง โดยทำหน้าที่ออกแบบป้ายหาเสียงและผลิตป้ายฟิวเจอร์บอร์ด ผลิตแผ่นพับ การ์ดอย่าเบอร์และโปสเตอร์ หากไม่ทันจะส่งงานให้ผู้อื่นรับช่วงทำแทน โดยจะต้องจัดทำป้ายในจำนวน ๓๖๖ เขต ๆ ละ ๒๕๐ - ๓๐๐ แผ่น (จำนวน ๓๖๖ คน) ในราคาแผ่นละประมาณ ๒๖๐ กว่าบาท และเริ่มผลิตในช่วงปลาย เดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๗ ซึ่งการจ้างดังกล่าวจะไม่ได้ทำสัญญาเป็นลายลักษณ์อักษร เนื่องจากเงินที่ใช้ ในการทำป้ายเป็นเงินที่บริษัท ทีพีไอ โพลีน จำกัด (มหาชน) โอนเข้ามาในบัญชีของบริษัท เมชไฮอะ บิซิเนส แอนด์ ครีเอชั่น จำกัด และเมื่อต้องใช้จ่ายอย่างไร จำนวนเท่าใด นายคณาปติ หรือประจวบ สังขาร เพียงแต่แจ้งนายธงชัย คลศรีชัย ซึ่งจะอนุมัติโดยไม่มีเอกสารเป็นหลักฐาน และเมื่อจัดทำป้าย เสร็จแล้ว นายธงชัย คลศรีชัย หรือทีซี จะเป็นผู้สั่งการให้นายคณาปติ หรือประจวบ สังขาร จัดส่งป้ายไปยังเขตพื้นที่ต่าง ๆ ซึ่งนายคณาปติ หรือประจวบ สังขาร จะเป็นผู้จัดหาพาหนะจัดส่ง ตามจุดที่ผู้สมัครแต่ละคนแจ้งให้ทราบตั้งแต่ก่อนการผลิต โดยค่าใช้จ่ายในการดำเนินการทั้งหมด นายคณาปติ หรือประจวบ สังขาร จะเบิกจากบัญชีของบริษัท เมชไฮอะ บิซิเนส แอนด์ ครีเอชั่น จำกัด และต้องแจ้งนายธงชัย คลศรีชัย เช่นเดียวกัน

ผู้ถูกร้องนำสืบว่า ผู้ถูกร้องโดยคณะทำงานฝ่ายยุทธศาสตร์การเลือกตั้ง ซึ่งมีนายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ รองเลขาธิการพรรคผู้ถูกร้องในขณะนั้น เป็นประธานคณะทำงาน รับผิดชอบภารกิจ ด้านการประชาสัมพันธ์ ทำหน้าที่จัดหา จัดซื้อ จัดจ้าง และตรวจรับป้ายโฆษณาหาเสียงเลือกตั้ง แล้วส่งเอกสารให้ฝ่ายการเงินและบัญชีเพื่อการเลือกตั้งของพรรคตรวจสอบและดำเนินการส่งจ่าย โดยได้ดำเนินการจัดทำป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ “ฟิวเจอร์บอร์ด” จำนวน ๒ ประเภท ดังนี้

ประเภทที่หนึ่ง ป้ายนโยบายของผู้ถูกร้องนั้น ในช่วงปลายปี พ.ศ. ๒๕๔๗ นางสาววาศินี ทองเจือ ได้ติดต่อผ่านทางคณะทำงานฝ่ายยุทธศาสตร์การเลือกตั้งของผู้ถูกร้องเพื่อขอรับจ้างจัดทำ ป้ายฟิวเจอร์บอร์ด คณะทำงานพิจารณาแล้วเห็นว่าเสนอราคาต่ำกว่ารายอื่น จึงได้ว่าจ้าง นางสาววาศินี ทองเจือ เป็นผู้จัดทำป้ายฟิวเจอร์บอร์ดประชาสัมพันธ์นโยบายพรรค จำนวน ๕๐,๐๐๐ ป้าย โดยจ้าง เฉพาะค่าแรงป้ายละ ๕๐ บาท เป็นการเหมาจ่าย ซึ่งนางสาววาศินี ทองเจือ จะเป็นผู้จัดส่งป้ายไปยัง จุดต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ ส่วนวัสดุสำหรับจัดทำป้ายนางสาววาศินี ทองเจือ จะเป็นผู้ติดต่อสั่งจากผู้จำหน่าย โดยผู้ถูกร้องจะเป็นผู้ชำระค่าวัสดุให้กับผู้จำหน่ายวัสดุโดยตรง หลังจากนั้นนางสาววาศินี ทองเจือ จัดทำและส่งมอบป้ายเสร็จแล้ว ผู้ถูกร้องสั่งจ่ายเช็คลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๘ เป็นค่าจ้าง ทำป้ายให้กับบริษัท เกิดเมฆ แอ็ดเวอร์ไทซิง แอนด์ กรุป จำกัด จำนวน ๒,๐๙๓,๗๑๓.๐๔ บาท และเหตุที่ผู้ถูกร้องออกเช็คจ่ายเงินค่าจัดทำป้ายให้บริษัท เกิดเมฆ แอ็ดเวอร์ไทซิง แอนด์ กรุป จำกัด เนื่องจากนางสาววาศินี ทองเจือ เป็นผู้ร้องขอให้ผู้ถูกร้องสั่งจ่ายเช็คให้บริษัท เกิดเมฆ แอ็ดเวอร์ไทซิง แอนด์ กรุป จำกัด ซึ่งเป็นผู้รับช่วงงาน ประกอบกับป้ายที่นางสาววาศินี ทองเจือ ส่งมอบบางส่วน มีข้อความระบุว่า “ผลิตโดย เป้ โปสเตอร์” ซึ่งเป็นเครื่องหมายการค้าของบริษัท เกิดเมฆ แอ็ดเวอร์ไทซิง แอนด์ กรุป จำกัด ส่วนค่าวัสดุ ผู้ถูกร้องสั่งจ่ายเช็คให้ผู้จำหน่ายวัสดุจำนวน ๓ ราย ประกอบด้วย (๑) เช็คลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๘ จ่ายค่าแผ่นฟิวเจอร์บอร์ดให้บริษัท อุตสาหกรรมอีโค่พลาสติก (ประเทศไทย) จำกัด จำนวน ๔,๖๙๗,๑๒๘.๘๐ บาท ซึ่งบริษัทได้วางใบเสร็จรับเงินและใบกำกับภาษี เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๗ ระบุยอดเงินเดียวกัน โดยระบุขนาดป้าย ๑.๓๐ เมตร คูณ ๒.๔๕ เมตร (๒) เช็คลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๘ จ่ายค่าแผ่นฟิวเจอร์บอร์ด จำนวน ๑,๒๘๔,๑๖๐.๕๐ บาท ให้บริษัท ป็อบปูล่า อินเตอร์พลาสติก จำกัด ซึ่งบริษัทได้วางใบกำกับภาษีและใบส่งของเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๗ ระบุยอดเงินเดียวกัน โดยระบุขนาด ๓ มิลลิเมตร คูณ ๑๓๐ เซนติเมตร คูณ ๒๔๕ เซนติเมตร และ (๓) เช็คลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๘ จ่ายค่าหมึกสกรีนและน้ำมันผสม

จำนวน ๑,๐๑๓,๑๐๒.๒๓ บาท ให้บริษัท วินสันสกรีน จำกัด โดยบริษัทได้วางใบเสร็จรับเงิน เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๘ ระบุยอดเงินเดียวกัน

ประเภทที่สอง ป้ายแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคผู้ถูกร้อง โดยในช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๕๗ บริษัท เมชโซอะ บีซีเนิส แอนด์ ครีเอชั่น จำกัด โดยนายคณาบดี หรือประจวบ สังขาว ซึ่งเคยรับจัดทำป้ายให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคผู้ถูกร้องมาก่อน ได้ติดต่อผ่าน คณะทำงานฝ่ายยุทธศาสตร์การเลือกตั้งของผู้ถูกร้องเพื่อขอรับจัดทำป้ายฟิวเจอร์บอร์ดของผู้ถูกร้อง คณะทำงานพิจารณาแล้ว ตกลงให้บริษัท เมชโซอะ บีซีเนิส แอนด์ ครีเอชั่น จำกัด จัดทำป้าย ฟิวเจอร์บอร์ดแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคผู้ถูกร้อง ซึ่งเป็นการจ้างเหมารวมค่าแรงและวัสดุ โดยให้บริษัท เมชโซอะ บีซีเนิส แอนด์ ครีเอชั่น จำกัด จัดเตรียมความพร้อมไว้ให้ทันก่อน วันสมัครรับเลือกตั้ง ต่อมาเมื่อมีการสมัครรับเลือกตั้งในวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๘ ผู้ถูกร้องจับสลาก ได้หมายเลขพรรคซึ่งเป็นหมายเลขประจำตัวผู้สมัครด้วยแล้ว บริษัท เมชโซอะ บีซีเนิส แอนด์ ครีเอชั่น จำกัด จึงสกรีนหมายเลขดังกล่าวลงในป้ายที่จัดทำไว้ และส่งมอบไปยังจุดต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ และได้เรียกเก็บเงินค่าจัดทำป้าย จำนวน ๙๓,๕๐๐ ป้าย เป็นเงิน ๒๒,๔๑๗,๕๐๐ บาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม ๑,๕๖๙,๒๒๕ บาท รวมเป็นเงิน ๒๓,๙๘๖,๗๒๕ บาท เนื่องจากเป็นการคิดค่าจ้าง รวมค่าแรงและวัสดุ ผู้ถูกร้องจึงต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย ร้อยละ ๓ เป็นเงิน ๖๗๒,๕๒๕ บาท จึงคงเหลือจ่ายค่าจ้างจำนวนทั้งสิ้น ๒๓,๓๑๔,๒๐๐ บาท โดยผู้ถูกร้องได้ออกเช็คลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๘ จ่ายค่าจ้างทำป้ายให้บริษัท เมชโซอะ บีซีเนิส แอนด์ ครีเอชั่น จำกัด จำนวน ๒๓,๓๑๔,๒๐๐ บาท และบริษัท เมชโซอะ บีซีเนิส แอนด์ ครีเอชั่น จำกัด ได้ออกใบสำคัญรับเงิน ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๘ ระบุยอดเงินเดียวกันโดยระบุขนาดป้าย ๑.๒๐ เมตร คูณ ๒.๔๐ เมตร

ทั้งนี้ รวมค่าใช้จ่ายในการจัดทำป้ายฟิวเจอร์บอร์ด เป็นเงินทั้งสิ้น ๓๒,๔๐๒,๓๐๔.๕๗ บาท โดยได้ใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองจำนวน ๒๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท ครบถ้วนและถูกต้องตามกฎหมาย ส่วนที่เกินนั้น ผู้ถูกร้องเป็นผู้จ่ายเงินสมทบ

ข้อเท็จจริงที่คู่กรณีรับกันและไม่ได้โต้แย้งกัน ฟังเป็นยุติได้ว่า

นายทะเบียนพรรคการเมือง กระทรวงมหาดไทย ได้รับจดทะเบียนพรรคประชาธิปัตย์ ผู้ถูกร้อง เป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๒๔ เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๒๕

(เอกสารหมาย ร ๑) และผู้ถูกร้องเป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ และเป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้มีประกาศ เรื่อง ตอรับการเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้อง ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ และลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๑ รวม ๓ ฉบับ (เอกสารหมาย ร ๑ และ ร ๒)

เดือนสิงหาคม ๒๕๔๗ ผู้ถูกร้องได้จัดทำโครงการและแผนงานเพื่อขอรับสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง โดยมีโครงการและแผนงานการใช้จ่ายในการเลือกตั้งอยู่ด้วย ๔ โครงการ ในส่วนที่ถูกกล่าวหาเป็นคดีนี้ มีโครงการที่ (๑) จัดทำป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ริมทางหลวง (บิลด์บอร์ด) จำนวน ๑๐ ป้าย วงเงิน ๑๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยขอรับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง จำนวน ๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท และพรรคออกเงินสมทบ จำนวน ๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท และโครงการที่ (๒) จัดทำแผ่นป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ (ฟิวเจอร์บอร์ด) ขนาด ๑.๓๐ เมตร คูณ ๒.๔๐ เมตร จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ป้าย ราคาป้ายละ ๓๐๐ บาท วงเงิน ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยขอรับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง จำนวน ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และพรรคออกเงินสมทบ จำนวน ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท (เอกสารหมาย ถร ๗๙)

วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองมีมติอนุมัติงบประมาณกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง สนับสนุนผู้ถูกร้องตามโครงการและแผนงานที่ผู้ถูกร้องขอรับการสนับสนุนมา จำนวน ๒๑ โครงการ วงเงินที่ขอรับการสนับสนุน ๖๘,๗๙๘,๔๐๐ บาท (เอกสารหมาย ร ๓) ทั้งนี้ในวงเงินดังกล่าวได้รวมโครงการและแผนงานการใช้จ่ายในการเลือกตั้งไว้ ๔ โครงการ โดยมีรายละเอียดเป็นเอกสารแนบท้าย ดังนี้

(๑) โครงการจัดทำป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ริมทางหลวง “บิลด์บอร์ด” จำนวน ๑๐ ป้าย วงเงินที่ขอรับการสนับสนุน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และพรรคสมทบ ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๒) โครงการจัดทำแผ่นป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ “ฟิวเจอร์บอร์ด” จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ป้าย วงเงินที่ขอรับการสนับสนุน ๑๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท และพรรคสมทบ ๑๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๓) โครงการโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางหนังสือพิมพ์ วงเงินที่ขอรับการสนับสนุน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และพรรคสมทบ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๔) โครงการจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ นโยบายและผลงานพรรค วงเงินที่ขอรับการสนับสนุน ๔,๗๙๘,๔๐๐ บาท และพรรคสมทบ ๑,๒๐๑,๖๐๐ บาท

วันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๔ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้อนเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองให้ผู้ถูกร้องไตรมาสแรก โดยนำฝากเข้าบัญชีธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาซอยกระทรวงการคลัง บัญชีเลขที่ ๐๖๘-๑-๐๓๑๙๙-๙ ชื่อบัญชีพรรคประชาธิปัตย์ (กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง) จำนวน ๕๕,๗๓๘,๔๐๐ บาท ซึ่งจำนวนนี้ได้รวมเงินในโครงการที่ (๑) และโครงการที่ (๒) (เอกสารหมาย ร ๔)

วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๔ ได้มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยบัญญัติให้พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป และให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ (เอกสารหมาย ถร ๘๑)

ผู้ถูกร้องมีหนังสือที่ ปชป. ๔๘๐๐๒๐/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๔ เรื่อง การปรับปรุงโครงการและแผนงานของพรรคการเมือง ที่เสนอขอรับการจัดสรรเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองประจำปี ๒๕๕๔ ถึงประธานกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ขอปรับปรุงโครงการและแผนงานโดยปรับลดงบประมาณจากแผนงานการใช้จ่ายในการเลือกตั้ง โครงการจัดทำป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ริมทางหลวง “BILL BOARD” จากงบประมาณ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เหลืองบประมาณ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยนำงบประมาณจำนวน ๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไปเพิ่มในโครงการจัดทำแผนป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ (FUTURE BOARD) ที่มีอยู่เดิมงบประมาณ จำนวน ๑๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นงบประมาณ ๒๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท (เอกสารหมาย ร ๕ ร ๑๑๒ และ ถร ๔๘)

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้มีหนังสือเวียนด่วนที่สุด ที่ ลต ๐๔๐๒/ว๑๑๙ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๔ ถึงคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบการขอเปลี่ยนแปลงรายละเอียดงบประมาณโครงการประจำปี ๒๕๕๔ ของผู้ถูกร้องทั้ง ๒ โครงการ (เอกสารหมาย ร ๖ ร ๑๑๒ และ ถร ๔๘)

ต่อมาเมื่อคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองมีมติเห็นชอบการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการดังกล่าวของผู้ถูกร้อง ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ ลต ๐๔๐๒/๙๐๕ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๔ แจ้งผู้ถูกร้องทราบ (เอกสารหมายเลข ร ๕ ร ๑๑๑ ร ๑๑๒ ถร ๔๗ และ ถร ๔๙)

วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๔ ผู้ถูกร้องโดยนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรรคประชาธิปัตย์ในรอบปี ๒๕๕๔ ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง (เอกสารหมายเลข ร ๗ และ ถร ๕๒) โดยมีรายละเอียดโครงการจัดทำป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ริมทางหลวง “บิลล์บอร์ด” และโครงการจัดทำแผ่นป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ “ฟิวเจอร์บอร์ด” รวมอยู่ด้วย

สืบตำรวจเอก ทชภณ พรหมจันทร์ ยื่นหนังสือร้องทุกข์กล่าวโทษ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ขอให้กรมสอบสวนคดีพิเศษสอบสวนกรณีการทุจริตในการรับเงินและจ่ายเงินของผู้ถูกร้อง ด้วยการรับเงินจากบริษัท ทีพีไอ โพลีน จำกัด (มหาชน) ผ่านทางบริษัท เมชโซอะ บีซีเนส แอนด์ ครีเอชั่น จำกัด โดยนายคณาปติ หรือประจวบ สังขาว กรรมการผู้จัดการ โดยทำที่เป็นทำสัญญาว่าจ้างทำการประชาสัมพันธ์ และจ่ายเงินให้มา จากนั้นนายคณาปติ หรือประจวบ สังขาว ได้นำเงินที่ได้ไปโอนให้ผู้ใกล้ชิดเพื่อเบิกเป็นเงินสดออกมามอบให้กับผู้ถูกร้อง (เอกสารหมายเลข ร ๑๘)

กรมสอบสวนคดีพิเศษมีหนังสือลับ ที่ ยธ ๐๘๐๐.๓/๖ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๒ ถึงผู้ร้อง เรื่อง การดำเนินการกรณีพรรคการเมืองฝ่าฝืนบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องพาดพิงถึงผู้ถูกร้อง ดังนี้ (เอกสารหมายเลข ร ๘)

(๑) กรณีได้รับเงินบริจาคจากบริษัท ทีพีไอ โพลีน จำกัด (มหาชน) ผ่านบริษัท เมชโซอะ บีซีเนส แอนด์ ครีเอชั่น จำกัด โดยทำสัญญาว่าจ้างทำสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ตามโครงการต่าง ๆ เป็นนิติกรรมอำพรางเพื่อหลีกเลี่ยงการรายงานการรับบริจาคเงินตามที่กฎหมายกำหนด

(๒) กรณีไม่ได้ใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย และจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองไม่ถูกต้องตรงตามความเป็นจริงยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

นายเกียรติอุดม เมนะสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรธานี พรรคเพื่อไทย ได้ยื่นหนังสือลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๒ ถึงผู้ร้อง เรื่อง ขอให้ตรวจสอบและดำเนินการกับผู้ถูกร้องและคณะกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้อง กระทำความผิดพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (เอกสารหมายเลข ร ๙)

ในการประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้ง ครั้งที่ ๔๘/๒๕๕๒ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๒ ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อมีความปรากฏต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยมีเหตุอันสมควรว่า มีการกระทำใดอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับคณะกรรมการการเลือกตั้งดังกล่าว เพื่อให้ได้ข้อมูลและข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณาที่เป็นไปด้วยความรอบคอบ และเป็นธรรม แก่ทุกฝ่าย จึงมีมติแต่งตั้งให้คณะอนุกรรมการวินิจฉัยเรื่องคัดค้านและปัญหาหรือข้อโต้แย้ง คณะที่ ๑๐ (โดยมีนายอิสระ หลิมศิริวงษ์ เป็นประธาน) เป็นคณะกรรมการสืบสวนสอบสวน ดำเนินการสืบสวนสอบสวนในเรื่องดังกล่าว ตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการสืบสวนสอบสวนและการวินิจฉัยชี้ขาด พ.ศ. ๒๕๕๐ แล้วให้เสนอความเห็นเพื่อประกอบการวินิจฉัยสั่งการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันรับทราบคำสั่ง (เอกสารหมายเลข ร ๑๐ และ ถร ๒๐)

ในการประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้ง ครั้งที่ ๙๒/๒๕๕๒ วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๒ ผู้แทนคณะกรรมการสืบสวนสอบสวนได้รายงานผลการสืบสวนสอบสวนและมติของคณะกรรมการสืบสวนสอบสวนที่มีมติเสียงข้างมากในข้อกล่าวหาที่ ๑ ว่าไม่ปรากฏมูลความผิดเห็นควรยุติเรื่อง และมีมติเป็นเอกฉันท์ในข้อกล่าวหาที่ ๒ ว่าไม่พบมูลความผิดตามข้อกล่าวหาเห็นควรยุติเรื่อง ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาเห็นว่า การสอบสวนบุคคลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเอกสารประกอบที่เกี่ยวข้องยังไม่ครบถ้วน จึงให้คณะกรรมการสืบสวนสอบสวนเชิญบุคคล ตลอดจนขอเอกสารที่เกี่ยวข้อง ในกรณีดังกล่าว เพื่อสอบสวนและตรวจสอบข้อมูลให้ครบถ้วนทุกประเด็น ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน (เอกสารหมายเลข ร ๑๐๒ และ ถร ๒๑)

ในการประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้ง ครั้งที่ ๑๒๘/๒๕๕๒ วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ คณะกรรมการสืบสวนสอบสวนได้รายงานผลการสืบสวนสอบสวน (เพิ่มเติม) และมติของคณะกรรมการสืบสวนสอบสวนที่มีมติเสียงข้างมากให้ยกข้อกล่าวหาที่ ๑ และมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ยกข้อกล่าวหาที่ ๒ ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาแล้ว มีมติให้คณะกรรมการสืบสวนสอบสวนเชิญบุคคลมาให้ถ้อยคำ และให้ดำเนินการสืบหาพยานหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาเพิ่มเติม ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมีมติ (เอกสารหมายเลข ร ๑๘๐ และ ถร ๒๑)

ในการประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้ง ครั้งที่ ๑๔๔/๒๕๕๒ วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๒ คณะกรรมการสืบสวนสอบสวนได้ดำเนินการสืบสวนสอบสวนเพิ่มเติมแล้ว มีมติเสียงข้างมาก ในข้อกล่าวหาที่ ๑ เห็นควรยกคำร้องคัดค้าน และมีมติเป็นเอกฉันท์ในข้อกล่าวหาที่ ๒ เห็นควรยก คำร้องคัดค้าน ที่ประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาแล้วมีมติด้วยคะแนนเสียงข้างมากให้ส่งเรื่องให้ นายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาตามมาตรา ๙๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ทั้งสองประเด็นข้อกล่าวหา (เอกสารหมายเลข ร ๒๒๗ และ ถร ๒๑)

ทั้งนี้ เสียงข้างมากของคณะกรรมการการเลือกตั้งประกอบด้วย นายประพันธ์ นัยโกวิท นางสดศรี สัตยธรรม และนายสมชัย จึงประเสริฐ เห็นควรให้ส่งเรื่องให้นายทะเบียนพรรคการเมือง พิจารณาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๕ ทั้งสองข้อกล่าวหา ส่วนเสียงข้างน้อย คือ นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ ประธานกรรมการการเลือกตั้ง มีความเห็นให้ยกคำร้องคัดค้านตามความเห็นของคณะกรรมการสืบสวนสอบสวนทั้งสองข้อกล่าวหา และนายวิสุทธิ์ โภธิแท้ มีความเห็นในข้อกล่าวหาที่ ๑ ว่าควรส่งเรื่องดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญ วินิจฉัย ส่วนข้อกล่าวหาที่ ๒ ให้ยกคำร้องคัดค้านตามความเห็นของคณะกรรมการสืบสวนสอบสวน (เอกสารหมายเลข ร ๒๒๗)

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้มีคำสั่งที่ ๙/๒๕๕๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ สั่ง ณ วันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ และ ที่ ๓/๒๕๕๓ สั่ง ณ วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๓ (เอกสารหมายเลข ร ๑๒ และ ร ๒๒๘)

คณะกรรมการตรวจสอบเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้ดำเนินการสรุปข้อเท็จจริงพร้อมความเห็นเสนอต่อประธานกรรมการ การเลือกตั้ง (นายทะเบียนพรรคการเมือง) เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๓ และนายอภิชาติ สุขัคคานนท์ ในฐานะนายทะเบียนพรรคการเมืองได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามที่คณะทำงานของ นายทะเบียน ฯ รวบรวมเพิ่มเติมจากที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้เคยแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวน สอบสวนรวบรวมไว้ในเบื้องต้น อาจมีการกระทำตามมาตรา ๙๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญอันควรสู่การพิจารณามีมติของคณะกรรมการ

การเลือกตั้ง จึงให้เสนอเรื่องนี้ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาด่วนโดยผ่านประธานกรรมการการเลือกตั้ง (เอกสารหมายเลข ร ๑๓)

ในการประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้งครั้งที่ ๔๑/๒๕๕๓ วันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๓ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้มีความเห็นเสนอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งว่า พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงที่คณะทำงานของนายทะเบียนพรรคการเมืองได้รวบรวมข้อเท็จจริงเพิ่มเติมกรณีอาจมีการกระทำตามมาตรา ๙๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ และเห็นว่าพรรคประชาธิปัตย์อาจมีการกระทำตามมาตรา ๙๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือไม่ก็ได้ ซึ่งนายทะเบียนพิจารณาแล้วเห็นว่า เนื่องจากเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องสำคัญจึงเสนอให้คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณามีมติ และที่ประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาแล้วมีมติเอกฉันท์ให้ยุบพรรคประชาธิปัตย์ โดยมติเสียงข้างมากให้นายทะเบียนพรรคการเมืองแจ้งต่ออัยการสูงสุด พร้อมด้วยหลักฐาน เพื่อให้อัยการสูงสุดยื่นคำร้องเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคประชาธิปัตย์ต่อไป ตามมาตรา ๙๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ (เอกสารหมายเลข ร ๑๔ และ ร ๒๒๙)

ทั้งนี้ เสียงข้างมากของคณะกรรมการการเลือกตั้งในส่วนข้อกล่าวหาที่ ๒ ประกอบด้วย นายประพันธ์ นัยโกวิท นางสดศรี สัตยธรรม และนายสมชัย จึงประเสริฐ มีความเห็นให้นายทะเบียนพรรคการเมืองแจ้งต่ออัยการสูงสุด พร้อมด้วยหลักฐาน เพื่อให้อัยการสูงสุดยื่นคำร้องเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้องต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๕ ส่วนนายอภิชาติ สุขัคคานนท์ ประธานกรรมการการเลือกตั้ง มีความเห็นให้นายทะเบียนพรรคการเมืองโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวัน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ วรรคสอง และนายวิสุทธิ์ โภธิแทน มีความเห็นสมควรส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยเพราะมีข้อเท็จจริงบางอย่างเพิ่มเติมมาคือเรื่องของการรายงานการใช้จ่ายที่ไม่ตรงตามความเป็นจริง (เอกสารหมายเลข ร ๒๒๙)

ในการประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้ง ครั้งที่ ๔๓/๒๕๕๓ วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๓ ที่ประชุมพิจารณาข้อกล่าวหาที่ ๒ แล้วเห็นว่า เมื่อประธานกรรมการการเลือกตั้งได้มีความเห็น “ให้นายทะเบียนพรรคการเมืองโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้องต่อ

ศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวัน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ วรรคสอง” จึงเป็นประเด็นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งที่จะต้องพิจารณาเพิ่มเติมในข้อกล่าวหาที่ ๒ กรณีตามมาตรา ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ด้วย โดยที่ประชุมมีมติด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์เห็นชอบให้นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้ยุบพรรคประชาธิปัตย์ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ (เอกสารหมายเลข ร ๒๓๑)

วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๓ ผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นคดีนี้ต่อศาลรัฐธรรมนูญ

เกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินในการดำเนินการตามโครงการจัดทำแผ่นป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ “ฟิวเจอร์บอร์ด” ของผู้ถูกร้อง ปรากฏเอกสารหลักฐาน ดังนี้

(๑) เช็คของผู้ถูกร้อง ฉบับวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๘ สั่งจ่ายบริษัท เมชโซอะ บีซีเนส แอนด์ ครีเอชั่น จำกัด จำนวนเงิน ๒๓,๓๑๔,๒๐๐ บาท ซึ่งบริษัทได้ออกใบแจ้งหนี้/ใบวางบิลเลขที่ ๒๖๗ ต้นฉบับใบเสร็จรับเงินเลขที่ ๒๙๓ และต้นฉบับใบกำกับภาษีเลขที่ ๓๐๑ วันที่ ๗ มกราคม ๒๕๔๘ ทั้ง ๓ ฉบับ โดยระบุจำนวนเงิน ๒๓,๙๘๖,๗๒๕.๐๐ บาท และใบสำคัญรับเงินของผู้ถูกร้อง ฉบับวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๘ จำนวนเงิน ๒๓,๓๑๔,๒๐๐ บาท ระบุค่าป้าย P.P. BOARD ขนาด ๑.๒๐ เมตร คูณ ๒.๔ เมตร (FUTURE BOARD) จำนวนเงิน ๒๓,๙๘๖,๗๒๕ บาท หักภาษี ณ ที่จ่าย จำนวนเงิน ๖๗๒,๕๒๕ บาท (เอกสารหมายเลข ร ๘๔ ร ๙๓ ร ๑๑๑ ร ๑๑๔ และ ฎร ๔๒)

๒. เช็คของผู้ถูกร้อง ฉบับวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๘ สั่งจ่ายให้บริษัท เกิดเมฆ แอ็ดเวอร์ไทท์ซิ่ง แอนด์ กรุป จำกัด จำนวนเงิน ๒,๐๙๓,๗๑๓.๐๔ บาท ซึ่งบริษัทได้ออกใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๘ จำนวนเงิน ๒,๑๕๔,๑๐๘.๖๐ บาท ระบุค่าจัดทำป้าย P.P. BOARD (FUTURE BOARD) และใบสำคัญรับเงินของผู้ถูกร้อง ฉบับวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๘ จำนวนเงิน ๒,๐๙๓,๗๑๓.๐๔ บาท ระบุค่าป้าย P.P. BOARD (FUTURE BOARD) จำนวนเงิน ๒,๑๕๔,๑๐๘.๖๐ บาท หักภาษี ณ ที่จ่าย จำนวนเงิน ๖๐,๓๔๕.๕๖ บาท (เอกสารหมายเลข ร ๑๑๔ และ ฎร ๔๖)

๓. เช็คของผู้ถูกร้อง ฉบับวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๘ สั่งจ่ายบริษัท ป็อบปูล่า อินเตอร์พลาส จำกัด จำนวนเงิน ๑,๒๘๔,๑๖๐.๕๐ บาท ซึ่งบริษัทได้ออกต้นฉบับใบกำกับภาษี/ใบส่งของ วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๗ จำนวนเงิน ๑,๒๘๔,๑๖๐.๕๐ บาท ระบุป้าย FUTURE BOARD สีขาว ๓ mm คูณ ๑๓๐ cm คูณ ๒๔๕ cm จำนวน ๘,๘๙๐ แผ่น และต้นฉบับใบเสร็จรับเงิน วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๘ จำนวนเงิน ๑,๒๘๔,๑๖๐.๕๐ บาท (เอกสารหมายเลข ร ๑๑๔ และ ฎร ๔๔)

๔. เชื้อของผู้ถูกร้อง ฉบับวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๘ สั่งจ่ายบริษัท อุตสาหกรรมอีโค่พลาสติก (ประเทศไทย) จำกัด จำนวนเงิน ๔,๖๙๗,๑๒๘.๘๐ บาท ซึ่งบริษัทได้ออกใบกำกับภาษี ใบเสร็จรับเงิน ใบส่งสินค้า และสำเนาใบกำกับภาษี วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๗ ทั้ง ๔ ฉบับ จำนวนเงิน ๔,๖๙๗,๑๒๘.๘๐ บาท ระบุ ECOBOARD ๓ mm คุณ ๑๓๐ cm คุณ ๒๔๕ cm สีขาว จำนวน ๓๓,๗๖๘ แผ่น และใบสำคัญรับเงินของผู้ถูกร้อง ฉบับวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๘ จำนวนเงิน ๔,๖๙๗,๑๒๘.๘๐ บาท ระบุค่า ECOBOARD ๓ mm คุณ ๑๓๐ cm คุณ ๒๔๕ cm สีขาว (FUTURE BOARD) (เอกสารหมาย ร ๑๑๔ และ ถร ๔๓)

๕. เชื้อของผู้ถูกร้อง ฉบับวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๔๘ จำนวนเงิน ๑,๐๑๓,๑๐๒.๒๓ บาท สั่งจ่ายบริษัท วินสันสกกรีน จำกัด ซึ่งบริษัทได้ออกใบเสร็จรับเงิน ฉบับวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๔๘ จำนวนเงิน ๑,๐๑๓,๑๐๒.๒๓ บาท ระบุเป็นการชำระหนี้ตามใบส่งของ ๑๔ ฉบับ จำนวนเงิน ๑,๐๑๓,๑๐๒.๒๓ บาท และใบสำคัญรับเงินของผู้ถูกร้อง วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๔๘ ระบุค่าหมึกสกกรีน น้ำมันพิมพ์ป้าย FUTURE BOARD จำนวนเงิน ๑,๐๑๓,๑๐๒.๒๓ บาท (เอกสารหมาย ร ๑๑๔ และ ถร ๔๕)

ศาลกำหนดประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ ๑ กระบวนการยื่นคำร้องขอให้ยุบพรรคผู้ถูกร้อง ชอบด้วยกฎหมาย หรือไม่

ประเด็นที่ ๒ การกระทำของผู้ถูกร้องตามคำร้องอยู่ในบังคับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐

ประเด็นที่ ๓ ผู้ถูกร้องใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นไปตามโครงการที่ได้รับอนุมัติ หรือไม่

ประเด็นที่ ๔ ผู้ถูกร้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมือง ในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง หรือไม่

ประเด็นที่ ๕ กรณีมีเหตุให้ยุบพรรคผู้ถูกร้อง หัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคจะต้อง ถูกตัดสิทธิ หรือถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ หรือประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๗ เรื่อง การแก้ไขประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๕ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๙ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๙ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือไม่ อย่างไร

เพื่อให้การพิจารณาวินิจฉัยคดีเป็นไปตามลำดับที่เหมาะสม เห็นควรวินิจฉัยในประเด็นที่ ๒ ก่อน ประเด็นที่ ๒ การกระทำของผู้ถูกร้องตามคำร้องอยู่ในบังคับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐

ผู้ร้องกล่าวหาว่า ผู้ถูกร้องกระทำการฝ่าฝืนกฎหมายอันเป็นเหตุให้ต้องถูกยุบพรรค ในช่วงเวลา ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๔๘ ในช่วงเวลาดังกล่าว อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ แต่ในขณะที่ยื่นคำร้อง ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ แทนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ในส่วนของสารบัญญัติเกี่ยวกับเหตุที่จะให้ยุบพรรคการเมืองในคดีนี้จะต้องใช้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะเกิดเหตุเป็นหลักในการพิจารณาวินิจฉัย ทั้งนี้ ตามนัยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๗/๒๕๕๐

การนำพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาพิจารณา วินิจฉัย นั้น หมายถึงการพิจารณาวินิจฉัยในส่วนที่เป็นกฎหมายสารบัญญัติเท่านั้น กล่าวคือ หมายถึงบทบัญญัติที่กำหนดว่า การกระทำใดเป็นความผิด หรือกำหนดข้อห้ามหรือข้อบังคับในการปฏิบัติ แต่ในส่วนที่เป็นกฎหมายวิธีสบัญญัติ จะต้องใช้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นกฎหมายที่บังคับใช้อยู่ในขณะที่มีการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย

ประเด็นที่ ๑ กระบวนการยื่นคำร้องขอให้ยุบพรรคผู้ถูกร้อง ขอบด้วยกฎหมาย หรือไม่ การร้องขอให้ยุบพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มี ๒ กรณี แยกต่างหากจากกัน กล่าวคือ

(๑) กรณีพรรคการเมืองกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๙๔ นายทะเบียนพรรคการเมืองโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแจ้งต่ออัยการสูงสุด ให้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นได้ ตามมาตรา ๙๕ วรรคหนึ่ง

(๒) กรณีพรรคการเมืองใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรรคการเมืองไม่เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายหรือไม่จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งตามมาตรา ๘๒ ประกอบมาตรา ๔๒ นายทะเบียนพรรคการเมืองโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีอำนาจพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นได้ตามมาตรา ๙๓ วรรคสอง

คดีนี้ ผู้ร้องได้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคประชาธิปัตย์ผู้ถูกร้องในกรณีที่สองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ โดยอ้างว่าผู้ถูกร้องกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๘๒ ที่บัญญัติให้พรรคการเมืองต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรรคการเมืองให้เป็นไปตามกฎหมาย และต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินนั้นให้ถูกต้อง ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีใช้กรณีคำร้องของอัยการสูงสุดที่ยื่นตามมาตรา ๙๕ วรรคหนึ่ง

การยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคการเมือง ตามมาตรา ๙๓ กฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ในวรรคสองว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามวรรคหนึ่งให้นายทะเบียนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน”

จากบทบัญญัติดังกล่าว จะเห็นได้ว่า เมื่อนายทะเบียนพรรคการเมืองทราบว่ามีพรรคการเมืองใดกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๘๒ อันเป็นเหตุให้พรรคการเมืองนั้นต้องถูกยุบตามมาตรา ๙๓ วรรคหนึ่งเมื่อความปรากฏต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ไม่ว่าจะนายทะเบียนพรรคการเมืองจะทราบเองหรือบุคคลใดแจ้งให้ทราบ นายทะเบียนพรรคการเมืองเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาในเบื้องต้นก่อนว่าการกระทำตามที่ทราบมานั้น เป็นเหตุให้พรรคการเมืองต้องถูกยุบหรือไม่

อำนาจในการที่จะพิจารณาในเบื้องต้นว่า พรรคการเมืองใดกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๘๒ หรือไม่ นั้น เป็นอำนาจเฉพาะตัวของนายทะเบียนพรรคการเมือง หากนายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาแล้วเห็นว่า พรรคการเมืองใดกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๘๒ ย่อมเป็นกรณีที่ความปรากฏต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองแล้ว จึงเป็นหน้าที่ของนายทะเบียนพรรคการเมืองที่จะต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้ยุบพรรคการเมืองนั้นต่อไป การที่กฎหมายบัญญัติให้ต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อน ก็เพื่อให้การดำเนินการในเรื่องสำคัญเช่นนี้ เป็นไปโดยความรอบคอบ

การที่กฎหมายให้การพิจารณาในเบื้องต้นว่า พรรคการเมืองใดมีการกระทำฝ่าฝืนมาตรา ๘๒ หรือไม่ เป็นอำนาจของนายทะเบียนพรรคการเมือง นั้น เนื่องจากมาตรา ๘๒ เป็นเรื่องของการกำกับดูแลการใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรรคการเมืองให้ถูกต้อง รวมทั้งการปฏิบัติงานทางเอกสาร การจัดทำเอกสารให้ถูกต้อง การทำรายงานให้ถูกต้อง อันเป็นงานประจำตามปกติ ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่โดยตรงของนายทะเบียนพรรคการเมืองที่จะต้องดูแลให้พรรคการเมืองปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด อันเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนพรรคการเมืองที่จะเป็นผู้ตรวจสอบเป็นประจำอยู่แล้ว มาตรา ๙๓ จึงบัญญัติให้นายทะเบียนพรรคการเมืองเป็นผู้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญได้โดยตรง ซึ่งต่างจากการกระทำตามมาตรา ๙๔ ที่เป็นการกระทำในเรื่องที่ร้ายแรงกว่า มาตรา ๙๕ จึงบัญญัติให้นายทะเบียนพรรคการเมืองต้องส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดเป็นผู้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อให้อัยการสูงสุดซึ่งมีความเชี่ยวชาญทางด้านกฎหมายเป็นผู้ดำเนินการ

ในการพิจารณาของนายทะเบียนพรรคการเมือง กฎหมายมิได้บังคับว่า จะต้องพิจารณาด้วยตนเอง นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงมีอำนาจที่จะแต่งตั้งหรือขอความเห็นจากผู้หนึ่งผู้ใดก็ได้ รวมถึงการขอความเห็นจากคณะกรรมการการเลือกตั้งก็สามารถทำได้ แต่การตัดสินใจในขั้นนี้ ยังคงเป็นอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนพรรคการเมืองที่จะต้องพิจารณาและมีความเห็นก่อนว่า มีเหตุที่จะยุบพรรคการเมืองหรือไม่ คณะกรรมการการเลือกตั้ง แม้จะเป็นองค์กรที่ใหญ่กว่านายทะเบียนพรรคการเมือง ก็ไม่มีอำนาจที่จะวินิจฉัยชี้ขาดในเบื้องต้นว่า มีเหตุที่จะต้องยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๘๒ หรือไม่ คงมีอำนาจเพียงให้ความเห็นชอบตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองเสนอเท่านั้น

จากคำร้องของผู้ร้อง คำชี้แจงและคำร้องขอให้วินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหาข้อกฎหมายของผู้ถูกร้อง ประกอบกับคำร้องคัดค้านคำร้องขอให้วินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหาข้อกฎหมายของนายอภิชาติ สุขัคคานนท์ นายทะเบียนพรรคการเมือง ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๕๒ กรมสอบสวนคดีพิเศษและนายเกียรติอุดม เมนะสวัสดิ์ ได้แจ้งนายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ตรวจสอบว่า ผู้ถูกร้องกระทำการอันฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ รวม ๒ กรณี คือ (๑) การที่บริษัท ทีพีไอ โพลีน จำกัด (มหาชน) จ่ายเงินค่าจ้างทำสื่อโฆษณาให้กับบริษัท เมชโซอะ บีซิเนส แอนด์ ครีเอชั่น จำกัด เป็นการอำพรางการบริจาคเงินของ

บริษัท ทีพีไอ โพลีน จำกัด (มหาชน) ให้กับผู้ถูกร้อง และ (๒) การใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรรคการเมืองของผู้ถูกร้องไม่เป็นไปตามกฎหมายและรายงานการใช้จ่ายเงินไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง

หลังจากได้รับแจ้งแล้ว นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ ได้นำเรื่องเข้าที่ประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๒ คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีมติให้ตั้งคณะกรรมการสืบสวนสอบสวนเรื่องดังกล่าวเพื่อรายงานให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ โดยมีนายอิศระ หลิมศิริวงษ์ เป็นประธาน

คณะกรรมการสืบสวนสอบสวนทำการสอบสวนและตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็นว่าผู้ถูกร้องมิได้กระทำความผิดทั้งสองกรณี โดยมีความเห็นเป็นเอกฉันท์ในประเด็นที่สองซึ่งเป็นมูลกรณีของคดีนี้ และได้รายงานผลการสืบสวนสอบสวนให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ

ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๒ คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประชุมพิจารณารายงานของคณะกรรมการสืบสวนสอบสวน แล้วมีมติด้วยเสียงข้างมาก ให้นายทะเบียนพรรคการเมืองดำเนินการตามมาตรา ๙๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ทั้งสองกรณี

ในการลงมติดังกล่าว นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ ในฐานะประธานกรรมการการเลือกตั้ง เป็นกรรมการเสียงข้างน้อย มีความเห็นและลงมติ ทั้ง ๒ กรณีว่า

(๑) ข้อเท็จจริงยังฟังไม่ได้ว่า บริษัท ทีพีไอ โพลีน จำกัด (มหาชน) บริจาคเงินให้ผู้ถูกร้อง และ

(๒) กรณีการใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรรคการเมืองไม่เป็นไปตามกฎหมายและรายงานการใช้จ่ายเงินไม่ตรงตามความเป็นจริง ซึ่งเป็นกรณีตามคำร้องในคดีนี้ นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ มีความเห็นว่า “จากการตรวจสอบรายงานเอกสารการใช้จ่ายเงินของพรรคประชาธิปัตย์ ตามข้อมูลที่ผู้ตรวจสอบบัญชีบริษัท สำนักสอบบัญชีทรัพย์อนันต์ จำกัด แล้ว ไม่พบความผิดปกติในระบบเอกสารแต่อย่างใด จึงเชื่อตามเอกสารที่ผ่านการตรวจสอบตามระบบแล้วว่า พรรคประชาธิปัตย์ได้ใช้จ่ายเงินที่ได้รับ การสนับสนุนเป็นไปตามวัตถุประสงค์จริง ประกอบกับจากพยานหลักฐานการสอบสวน นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งได้ชี้แจงเป็นลายลักษณ์อักษร คำให้การของนายปกครอง สุนทรสุทธิ์ ที่ให้การแทนพลตำรวจเอก วาสนา เพิ่มลาภ อดีตประธานกรรมการการเลือกตั้ง ประกอบกับพยานเอกสาร รับฟังได้ว่า พรรคประชาธิปัตย์ได้นำเงินสนับสนุนพรรคการเมืองจำนวนดังกล่าว

ใช้ตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยมีการขอปรับโครงการ และได้รับการอนุมัติแล้ว จึงเป็นการเข้าใจที่คลาดเคลื่อนของผู้กล่าวหา จึงให้ยกคำร้องคัดค้านตามความเห็นของคณะกรรมการสืบสวนสอบสวน”

หลังจากคณะกรรมการการเลือกตั้งมีมติดังกล่าวแล้ว นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ ในฐานะนายทะเบียนพรรคการเมืองได้มีคำสั่งเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๒ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ตามมติของคณะกรรมการการเลือกตั้งเสียงข้างมาก โดยมีหม่อมหลวงประทีป จุรัญโรจน์ เป็นประธานกรรมการ ซึ่งการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง เพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ตามกฎหมาย นั้น นายทะเบียนพรรคการเมืองย่อมมีอำนาจที่จะดำเนินการได้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง

ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๓ ประธานคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงได้สรุปข้อเท็จจริงพร้อมความเห็น เสนอต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ในวันเดียวกันนั้น นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ ในฐานะนายทะเบียนพรรคการเมือง ได้บันทึกความเห็นไว้ท้ายหนังสือแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ว่า “ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามที่คณะทำงานของนายทะเบียนฯ รวบรวมเพิ่มเติมจากที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้เคยแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนสอบสวนรวบรวมไว้ในเบื้องต้น อาจมีการกระทำตามมาตรา ๙๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ อันควรสู่การพิจารณามีมติของคณะกรรมการการเลือกตั้ง จึงให้เสนอเรื่องนี้ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาด่วน โดยผ่านประธานกรรมการการเลือกตั้ง” และปรากฏตามเอกสารหมายเลข ร ๑๔ ว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองมีความเห็นเพียงว่า อาจมีการกระทำตามมาตรา ๙๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือไม่ก็ได้ ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ จึงเสนอให้คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณามีมติ

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ ในฐานะประธานกรรมการการเลือกตั้ง ได้เรียกประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้งในวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๓ โดยได้นำผลการตรวจสอบของคณะกรรมการดังกล่าว เสนอให้ที่ประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณา ที่ประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้งมีมติสำหรับกรณีตามคำร้องในคดีนี้ โดยมีมติเป็นเอกฉันท์ ให้ยุบพรรคผู้ถูกร้อง และมติเสียงข้างมากให้นายทะเบียนพรรคการเมืองแจ้งต่ออัยการสูงสุดพร้อมด้วยหลักฐาน เพื่อให้อัยการสูงสุดยื่นคำร้องเพื่อให้

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้อง ตามมาตรา ๙๕ โดยนายอภิชาติ สุขัคคานนท์ ในฐานะประธานกรรมการการเลือกตั้ง มีความเห็นส่วนตัวตามที่ลงมติว่า “ให้นายทะเบียนพรรคการเมือง โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวัน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ วรรคสอง”

ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๓ คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประชุมกันอีกครั้ง โดยนายทะเบียนพรรคการเมืองในฐานะประธานกรรมการการเลือกตั้ง มิได้เข้าร่วมประชุมด้วย ที่ประชุม ได้มีมติเป็นเอกฉันท์ เห็นชอบให้นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้ยุบพรรคผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ โดยถือว่า ความเห็นส่วนตัวของนายอภิชาติ สุขัคคานนท์ ที่ลงมติไว้ในการประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๓ เป็นความเห็นของนายทะเบียนพรรคการเมือง

จึงมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า ความเห็นของประธานกรรมการการเลือกตั้งที่ลงมติไว้เป็นความเห็นส่วนตัว ในการประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๓ นั้น เป็นความเห็นของนายทะเบียนพรรคการเมือง หรือไม่

เห็นว่า ถึงแม้ว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง จะบัญญัติให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นนายทะเบียนพรรคการเมือง แต่พระราชบัญญัติดังกล่าวก็บัญญัติแยกอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งและนายทะเบียนพรรคการเมืองไว้ต่างหากจากกัน และบางกรณีจะบัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้งและนายทะเบียนพรรคการเมืองใช้อำนาจหน้าที่ในลักษณะร่วมมือหรือถ่วงดุลกัน กรณีที่บัญญัติให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เช่น ตามมาตรา ๗๔ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดสรรเงินสนับสนุนพรรคการเมือง ควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินทุนหมุนเวียน และพัฒนาพรรคการเมือง กรณีมาตรา ๘๑ คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจกำหนดให้พรรคการเมืองได้รับการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ เป็นต้น ส่วนกรณีที่บัญญัติให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของนายทะเบียนพรรคการเมืองผู้เดียว เช่น ตามมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ ให้นายทะเบียนพรรคการเมืองมีอำนาจหน้าที่ในการรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง หรือมาตรา ๔๑ ให้นายทะเบียนพรรคการเมืองมีอำนาจหน้าที่พิจารณาหนังสือแจ้งเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรคการเมือง และข้อบังคับพรรคการเมือง เป็นต้น สำหรับกรณีที่บัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้งและนายทะเบียนพรรคการเมืองมีอำนาจหน้าที่

ในลักษณะร่วมกันหรือถ่วงดุลกัน เช่น ตามมาตรา ๙๒ ให้นายทะเบียนพรรคการเมืองดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีพรรคการเมืองมีเหตุต้องเลิก ถ้าเห็นว่ามีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองจริง ให้นายทะเบียนพรรคการเมืองโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งเลิกพรรคการเมืองนั้น หรือตามมาตรา ๙๓ วรรคสอง กรณีการดำเนินการยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองเนื่องจากพรรคการเมืองไม่ดำเนินการตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง หรือมาตรา ๘๒ เป็นต้น

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้แบ่งแยกอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนพรรคการเมืองไว้ต่างหากจากประธานกรรมการการเลือกตั้งซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง การดำรงตำแหน่งที่ต่างกัน จึงมีภาระหน้าที่แตกต่างกันด้วย ปัจจัยที่จะนำมาใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณาวินิจฉัยปัญหาใด ๆ ย่อมขึ้นอยู่กับตำแหน่งหน้าที่ที่ดำรงอยู่ในขณะนั้นว่า มีภาระหน้าที่อย่างไร การที่กฎหมายบัญญัติให้นายทะเบียนพรรคการเมืองเป็นผู้วินิจฉัยว่า มีการกระทำความผิดตามมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือไม่ ก็เนื่องมาจากนายทะเบียนพรรคการเมืองมีหน้าที่ดูแลการปฏิบัติของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด และเป็นผู้ที่ทราบรายละเอียดการปฏิบัติของพรรคการเมืองเป็นอย่างดี ส่วนประธานกรรมการการเลือกตั้งและคณะกรรมการการเลือกตั้ง มิได้มีหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของพรรคการเมือง คงมีอำนาจเพียงตรวจสอบว่าความเห็นของนายทะเบียนพรรคการเมืองมีเหตุผลสมควรหรือไม่ ประเด็นการวินิจฉัยจึงต่างกันสาระสำคัญ

ถึงแม้ว่าในวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๓ นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ ได้ทำความเห็นไว้ ๒ ความเห็น คือ ความเห็นตามที่เกษียนสั่งให้นำเรื่องเข้าที่ประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยระบุไว้ชัดเจนว่า เป็นความเห็นในฐานะนายทะเบียนพรรคการเมือง ตามเอกสารหมาย ร ๑๓ และ ร ๑๔ ส่วนความเห็นในการลงมติในการประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้ง นั้น เป็นการออกความเห็นในฐานะประธานกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งความเห็นของนายอภิชาติ สุขัคคานนท์ ในการลงมติดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของมติที่ประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองไม่มีอำนาจใด ๆ ที่จะร่วมลงมติในการประชุมของคณะกรรมการการเลือกตั้ง การลงมติดังกล่าวจึงแตกต่างจากการเกษียนสั่งที่ให้นำเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ในฐานะของนายทะเบียนพรรคการเมืองที่ได้มีความเห็นเช่นนั้นก่อนแล้ว จึงเสนอความเห็นให้คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาให้ความเห็นชอบความเห็นของนายอภิชาติ สุขัคคานนท์ ในการลงมติในฐานะประธานกรรมการการเลือกตั้ง เมื่อวันที่

๑๒ เมษายน ๒๕๕๓ จึงไม่อาจถือได้ว่า เป็นความเห็นของนายทะเบียนพรรคการเมือง เพราะหากจะถือเช่นนั้นก็ปรากฏข้อเท็จจริงว่า นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ ได้เคยลงมติในฐานะประธาน กรรมการการเลือกตั้งไปก่อนหน้านั้นแล้วในการประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๒ ว่า ผู้ถูกร้องได้นำเงินสนับสนุนพรรคการเมืองไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยมีการขอปรับโครงการและได้รับการอนุมัติแล้ว ซึ่งก็หาได้มีการถือว่าความเห็นในฐานะประธาน กรรมการการเลือกตั้งดังกล่าว เป็นความเห็นของนายทะเบียนพรรคการเมืองแต่ประการใดไม่

อนึ่ง การที่กฎหมายบัญญัติให้นายทะเบียนพรรคการเมืองเป็นผู้ยื่นคำร้องในคดีนี้ต่อ ศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมหมายความว่า ประธานกรรมการการเลือกตั้งไม่มีอำนาจยื่นคำร้องต่อ ศาลรัฐธรรมนูญเป็นคดีนี้ฉันใด การทำความเห็นส่วนตัวของนายอภิชาติ สุขัคคานนท์ ในการประชุม คณะกรรมการการเลือกตั้งในฐานะประธานกรรมการการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๓ จึงมิใช่การทำความเห็นของนายทะเบียนพรรคการเมืองฉันนั้น

นอกจากนี้การเขียนสั่งของนายอภิชาติ สุขัคคานนท์ ในฐานะนายทะเบียนพรรคการเมือง ตามที่ปรากฏในบันทึกข้อความ เอกสารหมายเลข ร ๑๓ นั้น ก็ได้เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดหรือเป็นความเห็น ของนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า ผู้ถูกร้องได้กระทำการอันเป็นเหตุให้ต้องถูกยุบพรรคหรือไม่ แต่เป็นเพียงการเสนอเรื่องให้คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาว่า อาจมีการกระทำตามมาตรา ๙๔ หรือไม่ได้เท่านั้น ทั้งการกระทำตามมาตรา ๙๔ ก็ได้เกี่ยวกับการใช้เงินสนับสนุนพรรคการเมือง ผิดกฎหมาย หรือการรายงานการใช้เงินไม่ตรงตามความเป็นจริง อันจะเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๘๒ ที่จะเป็เหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๙๓ แต่อย่างใด เมื่อนายทะเบียนพรรคการเมืองยังมิได้ มีความเห็นให้ยุบพรรคผู้ถูกร้องตามมาตรา ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรค การเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ การให้ความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๓ จึงเป็นการกระทำที่ผิดขั้นตอนของกฎหมายในส่วนสาระสำคัญ จึงไม่มีผลทางกฎหมายที่จะให้ นายทะเบียนพรรคการเมืองมีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้ยุบพรรคผู้ถูกร้องได้

อนึ่ง มีเหตุผลในการวินิจฉัยอีกทางหนึ่งว่า เนื่องจากเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มุ่งประสงค์ให้การปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียน พรรคการเมืองถูกตรวจสอบโดยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นการตรวจสอบภายในองค์กร ด้วยกันเอง อันเป็นกฎหมายในส่วนวิธีบัญญัติที่กำหนดวิธีปฏิบัติของกระบวนการยื่นคำร้องขอให้

ยุบพรรคการเมืองไว้แล้ว ประกอบกับคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นองค์กรที่มีอำนาจสืบสวนสอบสวนหาข้อเท็จจริง และวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งที่เกิดจากการกระทำ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองด้วย ทั้งนี้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๓๖ คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงมีอำนาจที่จะควบคุมและกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ นายทะเบียนพรรคการเมืองจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และนายทะเบียนพรรคการเมืองต้องยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมือง ตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนดเป็นกระบวนการไว้ในส่วนของกฎหมายวิธีสบัญญัติที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ วรรคสอง และมาตรา ๙๕

กรณีข้อกล่าวหาตามบทบัญญัติพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ วรรคหนึ่ง นั้น มาตรา ๙๓ วรรคสอง มิได้บัญญัติให้นายทะเบียนพรรคการเมืองต้องเสนอความเห็นด้วยว่า พรรคการเมืองใดมีเหตุตามวรรคหนึ่งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อขอความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้ยุบพรรคการเมืองนั้น ต่างกับกรณีข้อกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๔ ที่มาตรา ๙๕ วรรคหนึ่ง กำหนดไว้ว่า เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองและนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ตรวจสอบแล้ว กล่าวคือนายทะเบียนพรรคการเมืองต้องตรวจสอบกรณีนั้นด้วยอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนพรรคการเมืองก่อน แล้วจึงเสนอคณะกรรมการการเลือกตั้งพร้อมความเห็น ว่า พรรคการเมืองใดกระทำการตามมาตรา ๙๔ หรือไม่ โดยไม่ต้องคำนึงว่าเป็นความเห็นที่เสนอให้ยุบพรรคการเมืองนั้นหรือไม่ อันเป็นการสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย เพื่อให้การใช้ดุลพินิจของนายทะเบียนพรรคการเมือง ได้รับการตรวจสอบถ่วงน้ำหนักจากคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อน ทั้งในกรณีเสนอให้ยุบหรือไม่ยุบพรรคการเมืองนั้น

ฉะนั้นกรณีตามคำร้องคดีนี้ผู้ร้องจะเสนอความเห็นด้วยว่า ผู้ถูกร้องมีเหตุตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ วรรคหนึ่ง ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือไม่ก็ได้ เมื่อผู้ร้องได้รับหนังสือขอให้ตรวจสอบผู้ถูกร้องของกรมสอบสวนคดีพิเศษ และของนายเกียรติอุดม เมนะสวัสดิ์ แล้ว ต่อมาวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๒ คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๔๘/๒๕๕๒ ด้วยเหตุผลว่า เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

กรณียังมีใช้ความปรากฏต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง โดยมีเหตุอันสมควรว่ามีการกระทำใดอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ตามข้อกล่าวหาดังกล่าวทั้งสองข้อกล่าวหา จึงมีมติแต่งตั้งคณะกรรมการชุดที่มีนายอิสระ หลิมศิริวงษ์ เป็นประธานคณะกรรมการสืบสวนสอบสวนเรื่องดังกล่าว

ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๒ ในการประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้งครั้งที่ ๑๔๔/๒๕๕๒ ได้พิจารณารายงานของคณะกรรมการสืบสวนสอบสวนทั้งสองข้อกล่าวหาแล้ว มีมติด้วยคะแนนเสียงข้างมากส่งเรื่องให้ผู้ร้องพิจารณาดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๕ ทั้งสองข้อกล่าวหา โดยผู้ร้องในฐานะประธานกรรมการการเลือกตั้ง ได้ร่วมลงมติเป็นความเห็นเสียงข้างน้อย ให้ยกคำร้องที่ให้ผู้ร้องทั้งสองข้อกล่าวหา เพราะไม่พบการกระทำผิดนั้น ความเห็นของผู้ร้องไม่ผูกพันคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพราะผู้ร้องต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามมติเสียงข้างมากแต่โดยที่มติของคณะกรรมการการเลือกตั้งเสียงข้างมากเป็นการพิจารณารวมกันทั้งสองข้อกล่าวหา ซึ่งเป็นกรณีต้องแยกพิจารณาแต่ละข้อกล่าวหาให้ชัดเจน เฉพาะมติกรณีข้อกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๕ ถือได้ว่าเป็นมติเสียงข้างมากสั่งการให้ผู้ร้องพิจารณา มีความเห็นก่อน แล้วจึงเสนอคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อพิจารณาต่อไป เป็นข้อกล่าวหาที่ผู้ร้องชอบที่จะตั้งคณะกรรมการช่วยตรวจสอบก่อนเสนอความเห็นได้ ส่วนกรณีข้อกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ วรรคหนึ่ง การที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมีมติเสียงข้างมากสั่งการรวมกันไปว่า ให้ผู้ร้องพิจารณา มีความเห็นก่อน แล้วจึงเสนอคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้น เป็นความไม่ชัดเจนในการปรับบทบังคับใช้กฎหมาย ในองค์กรณีนั้นเท่านั้น ต่อมาในการประชุมครั้งที่ ๔๑/๒๕๕๓ วันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๓ ความเห็นของเสียงข้างมากให้เหตุผลว่าข้อเท็จจริงทั้งสองข้อกล่าวหาเกี่ยวพันกัน จึงยังคงมีมติให้แจ้งผู้ร้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๕ เช่นเดิม โดยผู้ร้องและนายวิสุทธิ โปธิแทน กรรมการการเลือกตั้ง มีความเห็นให้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ วรรคสอง และต่อมาในการประชุมครั้งที่ ๔๓/๒๕๕๓ วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๓ คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงมีมติเอกฉันท์ที่ชัดเจน ยืนยันเห็นชอบให้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ วรรคสอง แสดงให้เห็นว่ามติเสียงข้างมากของคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้น เห็นชอบให้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ วรรคสอง ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๒ แล้ว โดยผู้ร้องไม่จำเป็นต้องเสนอความเห็นก่อนแต่อย่างใด กรณีถือได้ว่าคดีนี้ความได้ปรากฏต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า ผู้ถูกร้องมีกรณีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ วรรคหนึ่ง แล้ว และคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นชอบให้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญได้แล้ว ระยะเวลาที่ต้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวัน จึงต้องเริ่มนับตั้งแต่วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๒ อันเป็นวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมีมติดังกล่าว

การที่ผู้ร้องมีคำสั่งที่ ๙/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๒ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อตรวจสอบสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการสืบสวนสอบสวนชุดนายอิศระ หลิมศิริวงษ์ เป็นประธานอีก และคณะกรรมการการเลือกตั้งมีมติเสียงข้างมากในการประชุมครั้งที่ ๔๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๓ เห็นชอบให้ผู้ร้องแจ้งอัยการสูงสุดเพื่อยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้มีคำสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๔ (๓) (๔) และมาตรา ๙๕ ทั้งสองข้อกล่าวหาอีกครั้งหนึ่ง แม้ว่าต่อมาวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๓ คณะกรรมการการเลือกตั้งจะมีมติเป็นเอกฉันท์ในการประชุมครั้งที่ ๔๓/๒๕๕๓ เห็นชอบให้ผู้ร้องในฐานะนายทะเบียนพรรคการเมือง ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้มีคำสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ นั้น กระบวนการดังกล่าวข้างต้นเป็นการตรวจสอบภายในองค์กร และเป็นเพียงการยืนยันการปรับบทบังคับใช้กฎหมายให้ชัดเจนภายในองค์กรที่ยังคงต้องอยู่ในบังคับตามระยะเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ วรรคสอง กำหนด เป็นกรณีต้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๒ อันเป็นวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมีมติเสียงข้างมากในการพิจารณารายงานของคณะกรรมการสืบสวนสอบสวนชุดที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมีมติแต่งตั้งนายอิศระ หลิมศิริวงษ์ เป็นประธานในครั้งแรก และถือเป็นวันที่ความปรากฏต่อผู้ร้องในฐานะนายทะเบียนพรรคการเมืองด้วย เมื่อผู้ร้องยื่นคำร้องคดีนี้ในวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๓ จึงพ้นระยะเวลาสิบห้าวันตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว กระบวนการยื่นคำร้องขอให้ยุบพรรคผู้ถูกร้องจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยโดยเสียงข้างมาก (๔ ต่อ ๒) ว่า กระบวนการยื่นคำร้องขอให้ยุบพรรคผู้ถูกร้องไม่ชอบด้วยกฎหมาย กรณีไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยในประเด็นอื่นอีกต่อไป โดยฝ่ายข้างมาก ๑ เสียง ใน ๔ เสียง ให้เหตุผลว่า คดีนี้ถือว่าความปรากฏต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง และคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ให้ความเห็นชอบให้นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๒ แล้ว การยื่นคำร้องตามข้อกล่าวหาคดีนี้จึงพ้นระยะเวลาสิบห้าวันตามที่กฎหมายกำหนด

ส่วนฝ่ายข้างมาก ๓ เสียง ใน ๔ เสียง ให้เหตุผลว่า ความยังไม่ปรากฏต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่ามีการกระทำฝ่าฝืนกฎหมาย อันจะเป็นเหตุให้ต้องยุบพรรคผู้ถูกร้อง และนายทะเบียนพรรคการเมืองยังมิได้มีความเห็นว่ามีเหตุให้ต้องยุบพรรคผู้ถูกร้องตามมาตรา ๙๓ วรรคสอง ทั้งนายทะเบียนพรรคการเมืองก็ยังมีได้เสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่อย่างใด สำหรับความเห็นของประธานกรรมการการเลือกตั้งในการประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๓ มิใช่การทำความเห็นในฐานะนายทะเบียนพรรคการเมือง กระบวนการยื่นคำร้องขอให้ยุบพรรคผู้ถูกร้องจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง

นายชัช ชลวร

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

นายจรูญ ภักดีธนากุล

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุรเกียรติ์ มาประณีต

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายบุญส่ง กุลบุปผา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ